

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componentă:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Constantin Alerguș,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, declarat de avocatul Oancea Iurie în numele inculpaților

Lipcanu Tatiana Petru, născută la 29 iulie 1965, originară r-nul Basarabeasca și domiciliată mun. Chișinău, bd. Decebal, 19, ap. 219

și

Șochichiu Sergiu Nicolae, născut la 16 septembrie 1973, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 16, ap. 57.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.02.2012 - 27.05.2014;

Instanța de apel: 20.10.2014 - 30.09.2015;

Instanța de recurs: 04.04. – 20.12.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27.05.2014, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că faptele inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunilor.

2. De către organul de urmărire penală, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au fost învinuiți de faptul, că intenționat prin înșelăciune și abuz de încredere, urmărind scopul obținerii unui profit ilegal, prin falsificarea actelor oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații au acționat în comun acord cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost suspendată, sub conducerea primei, împărțindu-și rolurile din timp, dându-și seama de caracterul, urmările prejudiciabile ale acțiunilor lor, admițând în mod conștient survenirea acestora, au creat iluzii privind caracterul legitim și dreptul de a vinde apartamentul nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, fapte care s-au soldat cu daune materiale și morale în proporții deosebit de mari părții vătămate Drebot Tamara, în următoarele circumstanțe.

Astfel, în primăvara anului 2001, Lipcanu Tatiana a fost informată de Șochichiu Sergiu că, Traistar Nicolae dorește să vîndă apartamentul nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, pe care nu-l poate realiza din motiv, că proprietari ai imobilului sunt el și fiica Traistar Natalia, care se află peste hotarele țării cu traiul permanent, căreia i-a fost transmisă partea de bani pentru cota din apartament, iar ultima refuza să-i elibereze consimțămîntul în scris pentru a pune în vânzare apartamentul.

În continuare, Lipcanu Tatiana, în scopul obținerii unui profit ilegal, acționînd conform planului bine chibzuit și întocmit de ea, prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, a cerut și a primit setul de documente referitor la a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și a confecționat împreună cu Șochichiu Sergiu două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462762 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul, că Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea ap. 41 și precum că fiica lui, Traistar Natalia nu a luat parte la privatizare, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză a documentelor nr. 237 din 09.07.2006, nr. 240, 241 din 12.07.2006, nr. 190 din 29.05.2009, nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010, nr.1751/2008 din 07.07.2010.

Pentru a-și atinge scopul acțiunilor infracționale, Lipcanu Tatiana i-a transmis lui Șochichiu Sergiu certificatul fals nr. 048345 din 12.07.2007, pe care Șochichiu Sergiu l-a anexat la cererea întocmită din numele lui Traistar Nicolae către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, amplasat pe adresa str. Armenească, 42/B.

Ulterior, persoanele abilitate din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, contrar Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, au înregistrat la 16.07.2001 certificatul fals, atribuindu-i numărul cadastral 010010817801041, și ulterior, l-au inclus în dosarul cadastral a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

Astfel, le-a fost imputat, că acumulând pachetul de acte pentru realizarea apartamentului sus menționat, Traistar Nicolae împreună cu Șochichiu Sergiu și Lipcanu Tatiana s-au prezentat la Biroul notarului „Florea Adelina”, amplasat pe adresa bd. Dacia, 24, mun. Chișinău, unde prezentînd certificatul fals nr. 462762 din 20.06.2001 și setul de documente a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, inclusiv Extrasul din Registrul bunurilor imobile, au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia, Șochichiu Sergiu a devenit în mod ilegal proprietar unic al imobilului în cauză contra sumei de 4600 dolari SUA.

În același timp, pentru a-și duce pînă la capăt intențiile sale îndreptate spre obținerea profitului ilegal, în baza planului său criminal, Lipcanu Tatiana, acționînd în continuare în comun acord cu Șochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” au dat un anunț cu privire la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În scurt timp, prin intermediul ziarului „Makler”, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au făcut cunoștință cu cet. Drebot Tamara, care dorea să procure un apartament pentru fiica sa, care nu cunoștea și nu avea bănuială despre intențiile ilegale ale ultimilor, a dat consimțămîntul și a procurat apartamentul la prețul de 6000 dolari SUA și a achitat datoriile comunale pe apartament în sumă de 500 dolari SUA.

Pentru a fi mai convingători și pentru ca Drebot Tamara să nu se răzgândească de a procura ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere, la 02.11.2001 la îndrumarea lui Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu împreună cu Drebot Tamara s-au deplasat la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, unde ultimul a înaintat acțiunea împotriva lui Traistar Nicolai și Traistar Natalia privind retragerea vizei de reședință a ultimilor din apartamentul procurat recent, la care judecătorul Catană Angela a confirmat faptul retragerii vizei de reședință a foștilor locatari Traistar Nicolae și Traistar Natalia, iar mai apoi, s-au prezentat la Biroul notarului „Isiumbeli Elena”, amplasat pe adresa str. Decebal, 64, ap. 3, mun. Chișinău, unde a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, înregistrat cu nr. 8468 la prețul total de 6500 dolari SUA, sumă ce la momentul săvârșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituia 83597 lei, bani care au fost transmiși, primiți și însușiți de Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu.

Astfel, Lipcanu Tatiana a fost învinuită că, în comun acord cu Șochichiu Sergiu și persoana în privința căreia procesul penal a fost suspendat, sub conducerea primei, în perioada lunii 10.2001, pînă la 02.11.2001, intenționat, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin încălcarea ordinii stabilite și participarea personală, au falsificat acte oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni, prezentate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Biroul notarului „Florea Adelina”, Judecătoria Centru, mun. Chișinău etc., prin ce au creat iluzii privind faptul că, Șochichiu Sergiu este un proprietar „legitim” al ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care ulterior a fost procurat de cumpărătorul cu bună-credință, Drebot Tamara.

Prin circumstanțele menționate, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, precum și persoana în privința căreia procesul a fost suspendat, se învinuiesc că prin acțiuni intenționate și ilegale și-au atins scopul și au obținut un profit ilegal, prin ce i-au provocat părții vătămate Drebot Tamara un prejudiciu material și moral în proporții deosebit de mari, lipsind-o de proprietate care conform art. 46 din Constituția R. Moldova, este garantată.

Tot ei, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au fost învinuiți că, în primăvara anului 2001, Lipcanu Tatiana a fost informată de către Șochichiu Sergiu, că Traistar Nicolae dorește să vîndă ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, pe care nu-l poate realiza din motiv, că proprietarii ai imobilului sunt el și fiica Traistar Natalia, care se află cu traiul permanent peste hotarele țării, căreia i-a transmis partea de bani pentru cota din apartament, iar ultima refuză să-i elibereze consimțămîntul în scris pentru a pune în vânzare apartamentul.

În continuare, Lipcanu Tatiana, în scopul obținerii unui profit ilegal, acționînd conform planului bine chibzuit și întocmit de ea, prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, a cerut și a primit setul de documente referitor la ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și a confecționat împreună cu Șochichiu Sergiu două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul că, Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea

ap. 41 și precum că, fiica lui, Traistar Natalia nu a luat parte la privatizare, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză a documentelor:

- raportul de expertiză nr. 237 din 09.07.2006 în cadrul căruia s-a stabilit, că impresiunea de șampilă din numele „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău” din certificatul nr. 048345 din 12.07.2001, nu a fost creată cu șampilă „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău”.

Această impresiune a fost creată cu o altă șampilă special confecționată (contrafăcută) după modelul șampilei originale.

Impresiunea de facsimile în litigiu din certificatul nr. 048345 din 12.07.2001 nu a fost creată cu facsimilele „Nicolae Croitoru”, această impresiune a fost creată cu un alt faximil special confecționat (contrafăcut) după modelul facsimilei original;

- raportul de expertiză nr. 240, 241 din 12.07.2006 în cadrul căruia s-a stabilit că impresiunile de șampilă din numele „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat” din certificatele în litigiu - certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 462772 din 20.06.2001 au fost create cu unul și același clișeu de șampilă, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea de șampilă din certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 049753 din 26.06.2001, prezentat ca mostră.

Impresiunile facsimile „Nicolai Croitoru” din certificatele în litigiu - certificatul agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 462772 din 20.06.2001 au fost create cu unul și același clișeu facsimile, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea facsimile din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 049753 din 26.06.2001 și din celelalte certificate, prezentate ca mostre.

Inscripțiile manuscrite și semnătura manuscrita din numele „Exec. V. Ursu” din certificatele în litigiu - certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și certificatul Agenției teritoriale de privatizare nr. 462772 din 20.06.2001 probabil au fost îndeplinite de către una și aceeași persoană;

- raportul de expertiză nr. 190 din 29.05.2009 prin care s-a stabilit că inscripțiile manuscrite din rubricile „nr.” și „La nr. din” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana.

Semnăturile din rubricile „Exec. V. Ursu” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, probabil au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana, prin imitare servilă a semnăturii autentice a numitei Chiceva Tatiana.

Semnătura din rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea în litigiu nr. 543 Bo din 27.10.2000 a fost îndeplinită de către numitul Chirița Alexandru prin executarea semnăturii lui autentice;

- raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010, prin care s-a stabilit, că inscripțiile manuscrite din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele

nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana;

- raportul de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010 prin care s-a stabilit că, inscripțiile manuscrise din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana.

Semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana. Semnătura în rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea nr. 543 Bo din 27.10.2000 întocmită din numele cet. Lipcanu Tatiana, a fost executată de către Chirița Alexandru.

Pentru a-și atinge scopul acțiunilor sale infracționale, Lipcanu Tatiana i-a transmis lui Șochichiu Sergiu, certificatul fals cu nr. 048345 din 12.07.2007, pe care Șochichiu Sergiu l-a anexat la cererea întocmită din numele lui Traistar Nicolae către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, amplasat pe adresa str. Armenească, 42/B.

Ulterior, persoanele abilitate din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, contrar Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.98, au înregistrat la 16.07.2001 certificatul fals, atribuindu-i numărul cadastral 010010817801041, și ulterior, l-au inclus în dosarul cadastral a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

Astfel, acumulând pachetul de acte pentru realizarea apartamentului sus menționat, Lipcanu Tatiana împreună cu Șochichiu Sergiu și persoana în privința căreia procesul penal a fost suspendat, s-au prezentat la Biroul notarului „Adelina Florea”, amplasat pe adresa bd. Dacia, 24, mun. Chișinău, unde prezentând certificatul fals nr. 462762 din 20.06.2001 și setul de documente a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, inclusiv extrasul din Registrul bunurilor imobile, au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia Șochichiu Sergiu a devenit ilegal proprietar unic al imobilului în cauză contra sumei de 4600 dolari SUA.

În același timp, pentru a-și duce pînă la capăt intențiile sale îndreptate spre obținerea profitului ilegal, în baza planului său criminal, Lipcanu Tatiana, acționînd în continuare în comun acord cu Șochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” au anunțat vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În scurt timp, prin intermediul ziarului „Makler”, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au făcut cunoștință cu Drebot Tamara, care dorea să procure un apartament pentru fiica sa, care nu cunoștea și nu avea bănuială despre intențiile ilegale ale ultimilor, s-au prezentat la Biroul notarului „Isiumbeli Elena”, amplasat pe adresa str. Decebal, 64, ap. 3, mun. Chișinău, unde a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare a ap.41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, înregistrat cu nr. 8468 la prețul total de 6500 dolari SUA, sumă ce la momentul săvîrșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituia 83597 lei, bani care au fost transmiși, primiți și însușiți de Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu.

Astfel, se învinuiește Lipcanu Tatiana că, în comun acord cu Șochichiu Sergiu, sub conducerea ultimei, în perioada lunii 10.2001, pînă la 02.11.2001, intenționat, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin încălcarea ordinii stabilite și participarea

personală, au falsificat acte oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni, prezentate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Biroul notarului „Adelina Florea”, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, judecător Catană Angela, etc., prin ce au creat iluzii privind faptul că, Șochichiu Sergiu este un proprietar „legitim” al apartamentului nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 2, mun. Chișinău, care ulterior a fost procurat de cumpărătorul de bună-credință, Drebot Tamara.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lipcanu Tatiana să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de domeniul imobiliar pe termen de 4 ani, iar pe capătul de acuzare prevăzut de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, Lipcanu Tatiana să fie liberată de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Șochichiu Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de domeniul imobiliar pe termen de 4 ani, iar pe capătul de acuzare prevăzut de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, Șochichiu Sergiu să fie liberat de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

Totodată, procurorul a solicitat admiterea parțială a acțiunii civile înaintată de partea vătămată cu încasarea de la inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu în beneficiul lui Prijilevscaia (Drebot) Tamara a sumei de 46150 euro cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 5000 euro cu titlu de prejudiciu moral.

În susținerea apelului, procurorul a invocat, că:

- declarațiile inculpaților urmează a fi apreciate critic, deoarece poziția acestora reprezintă o modalitate de apărare, iar culpa lor se confirmă prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, și anume: declarațiile martorului Ispari Natalia; specialistului Ursu Vasile; rezultatele solicitării nr. 5/1632 din 14.06.2006 pe numele directorului Bibliotecii Naționale și rezultatele examinării fotocopiilor a paginii nr. 35 din ziarul „Makler” nr. 126 din 19.10.2001 și nr. 129 din 26.10.2001 cu privire la punerea în vânzare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău de către Lipcanu Tatiana; concluzia raportului de expertiză nr. 237 din 09.07.2006; concluzia raportului de expertiză nr. 240, 241 din 12.07.2006; concluzia raportului de expertiză nr. 190 din 29.05.2009; concluzia raportului de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010; concluzia raportului de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010;

- la adoptarea sentinței de achitare, prima instanță neîntemeiat a respins probele acuzării, aduse în sprijinul învinuirii imputate inculpaților, fără motivare plauzibilă, astfel încalcând prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- prima instanță greșit a invocat, că ordonanța de punere sub învinuire a inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu nu este concretă și nu este clar dacă părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari sau deosebit de mari, ori,

la momentul săvârșirii infracțiunii, inculpații au însușit de la partea vătămată mijloace bănești în sumă de 6500 dolari SUA, însă prețul apartamentelor după aceasta a crescut brusc, astfel a fost indicat prejudiciul cauzat, conform prețurilor de piață, organul de urmărire penală acționând conform rigorilor stabilite la pct. 21 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” și anume, mărimea prejudiciului cauzat prin sustragere se determină conform prețurilor libere de piață la momentul examinării cauzei;

- deși există o hotărâre judecătorească irevocabilă, în baza căreia a fost soluționat pe cale civilă litigiul, al cărui obiect au constituit contractele de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care a fost cumpărat de către Prijilevscaia (Drebot) Tamara de la Șochichiu Sergiu, din acest motiv inculpații nu pot fi achitați, deoarece în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că, inculpații la încheierea tranzacției civile au confecționat și folosit documente oficiale false, însușind de la ea mijloacele bănești prin înșelăciune, fapte care s-au soldat cu daune materiale și morale părții vătămate;

- argumentul primei instanțe precum că, ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, pînă în prezent conform datelor OCT este înregistrat cu drept de proprietate după partea vătămată, astfel ea este proprietar, nu este plauzibil, deoarece prin hotărârea instanței de judecată, Prijilevscaia (Drebot) Tamara a fost evacuată din apartamentul menționat și ea nu poate dispune de acest bun, astfel nici nu poate fi considerată proprietar, deoarece dreptul de proprietate include dreptul de folosință și de dispunere asupra bunului, posibilități pe care partea vătămată nu le are;

- la adoptarea sentinței, prima instanță nu a ținut cont de concluziile rapoartelor de expertiză efectuate în cadrul urmăririi penale, menționînd că, „Concluziile menționate, reflectate în raportul de expertiză sunt absolut neîntemeiate, deoarece fără aplicarea unor utilaje speciale se observă clar că, există o diferență foarte mare între cifrele și literele care sunt reflectate în certificatele nr. 462772 și nr. 048345, care au constituit obiectul expertizei și cifrele și literele din mostrele de comparație a cet. Lipcanu Tatiana”, astfel, deși materialele cauzei conțin trei rapoarte de expertiză, inclusiv în comisie, prin care s-a stabilit că, înscrisurile în certificatele false au fost executate de către Lipcanu Tatiana, instanța de judecată, fără a dispune efectuarea unei expertize repetate a constatat că, experții au ajuns la o concluzie incorectă, achitînd inculpații și pe acest capăt de acuzare.

3.1. Partea vătămată Prijilevscaia Tamara, la fel a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. art. 42 alin. (2), 190 alin. (4), 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea cerințelor, partea vătămată a invocat că prima instanță:

- nu a respectat termenul rezonabil de examinare a cauzei;
- nu s-a expus prin hotărâre asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului Traistar Nicolae;

- nu s-a expus asupra circumstanțelor cauzei, declarațiilor inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, declarațiilor părții vătămate, probelor anexate și

examine în instanța de judecată cu privire dacă în prezent partea vătămată este proprietar al apartamentului amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, ap. 41, mun. Chișinău sau dacă proprietar al apartamentului menționat este Traistar (Dahleke) Natalia;

- nu s-a expus asupra circumstanțelor cauzei, declarațiilor inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, declarațiilor părții vătămate, probelor anexate și examine în instanța de judecată cu privire la faptul că, Traistar (Dahleke) Natalia a primit bani pentru apartamentul litigios vândut, de la inculpații Traistar Nicolae, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu;

- a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței de judecată;

- și-a întemeiat hotărârile pe presupuneri, dar nu pe probele care au fost cercetate și care și-au găsit confirmarea în instanța de judecată;

- și-a întemeiat sentința pe probe false (recipisa din 16.10.2001) și fără elucidarea faptului până la urmă, dacă martorul Traistar (Dahleke) Natalia a primit bani conform semnăturii din recipisa arătată la 16.10.2001;

- nu a rezolvat chestiunile care trebuie soluționate la adoptarea hotărârilor judecătorești;

- la adoptarea sentinței grav a încălcat principiul contradictorialității în procesul penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.09.2015, au fost admise apelurile declarate de procuror și partea vătămată Prijilevscaia Tamara, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lipcanu Tatiana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de domeniul imobiliar pe termen de 3 ani.

Lipcanu Tatiana a fost recunoscută vinovată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, însă procesul penal a fost încetat cu liberarea ultimei de răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Șochichiu Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități ce țin de domeniul imobiliar pe termen de 3 ani.

Șochichiu Sergiu a fost recunoscut vinovat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, însă procesul penal a fost încetat cu liberarea ultimului de răspundere penală în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prijilevscaia Tamara împotriva lui Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu și Traistar Nicolae privind încasarea solidară a sumei de 46150 euro, cu titlu de prejudiciu material, precum și a sumei de 6877,29 lei, cu titlu de cheltuieli pentru achitarea serviciilor comunale, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prijilevscaia Tamara împotriva lui Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu și Traistar Nicolae privind încasarea solidară a prejudiciului moral a fost admisă parțial, fiind încasat în mod solidar de la inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu în beneficiul părții vătămate Prijilevscaia Tamara suma de 30000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat în fapt, că *inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu intenționat prin înșelăciune și abuz de încredere, urmărind scopul obținerii unui profit ilegal, prin falsificarea actelor oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni au acționat în comun acord cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost suspendată, sub conducerea primei, împărțindu-și rolurile din timp, dându-și seama de caracterul, urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale, admițând în mod conștient survenirea lor, au creat iluzii privind caracterul legitim și dreptul de a vinde ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, fapte care s-au soldat cu daune materiale și morale în proporții deosebit de mari părții vătămate Drebot Tamara în următoarele circumstanțe.*

Astfel, în primăvara anului 2001, Lipcanu Tatiana a fost informată de Șochichiu Sergiu că, Traistar Nicolae dorește să vîndă ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, pe care nu-l poate realiza din motiv că, proprietari ai imobilului sunt el și fiica Traistar Natalia, care se află peste hotarele țării cu traiul permanent, căreia i-a fost transmisă partea de bani pentru cota din apartament, iar ultima refuză să-i elibereze consimțământul în scris pentru a pune în vânzare apartamentul.

În continuare, Lipcanu Tatiana, în scopul obținerii unui profit ilegal, acționând conform planului bine chibzuit și întocmit de ea, prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, a cerut și a primit setul de documente referitor la ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și a confecționat împreună cu Șochichiu Sergiu două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462762 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul că, Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea ap. 41 și precum că, fiica lui, Traistar Natalia nu a luat parte la privatizare, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză a documentelor nr. 237 din 09.07.2006, nr. 240, 241 din 12.07.2006, nr. 190 din 29.05.2009, nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010, nr. 1751/2008 din 07.07.2010.

Pentru a-și atinge scopul acțiunilor sale infracționale, Lipcanu Tatiana i-a transmis lui Șochichiu Sergiu certificatul fals cu nr.048345 din 12.07.2007, pe care Șochichiu Sergiu l-a anexat la cererea întocmită din numele lui Traistar Nicolae către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, amplasat pe adresa str. Armenească 42/B. Ulterior, persoanele abilitate din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, contrar Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, au înregistrat la 16.07.2001 certificatul fals, atribuindu-i numărul cadastral 010010817801041, și ulterior, l-au inclus în dosarul cadastral a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

Astfel, acumulând pachetul de acte pentru realizarea apartamentului sus menționat, Traistar Nicolae împreună cu Șochichiu Sergiu și Lipcanu Tatiana s-au

prezentat la Biroul notarului „Adelina Florea”, amplasat pe adresa bd. Dacia, 24, mun. Chişinău, unde prezentînd certificatul fals nr. 462762 din 20.06.2001 şi setul de documente a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chişinău, inclusiv extrasul din Registrul bunurilor imobile, au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia Şochichiu Sergiu a devenit în mod ilegal proprietar unic al imobilului în cauză, în schimbul sumei de 4600 dolari SUA.

În acelaşi timp, pentru a-şi duce pînă la capăt intenţiile sale îndreptate la obţinerea profitului ilegal, în baza planului său criminal, Lipcanu Tatiana, acţionînd în continuare în comun acord cu Şochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” au pus anunţ cu privire la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chişinău.

În scurt timp, prin intermediul ziarului „Makler”, Lipcanu Tatiana şi Şochichiu Sergiu au făcut cunoştinţă cu Drebot Tamara, care dorea să procure apartament pentru fiica sa, care nu cunoştea şi nu avea nici o bănuială despre intenţiile ilegale ale ultimilor, a dat consimţămîntul şi a procurat apartamentul la preţul de 6000 dolari SUA şi a achitat datoriile comunale pe apartament în sumă de 500 dolari SUA.

Pentru a fi mai convingători şi pentru ca Drebot Tamara să nu se răzgîndească de a procura ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chişinău, prin înşelăciune şi abuz de încredere, la 02.11.2001 la îndrumarea lui Lipcanu Tatiana, Şochichiu Sergiu împreună cu Drebot Tamara s-au deplasat la Judecătoria Centru, mun. Chişinău, unde ultimul a înaintat acţiunea împotriva lui Traistar Nicolai şi Traistar Natalia privind retragerea vizei de reşedinţă a ultimilor din apartamentul procurat recent, la care judecătorul Catană Angela a confirmat faptul despre retragerea vizei de reşedinţă a foştilor locatari Traistar Nicolae şi Traistar Natalia, iar mai apoi, s-au prezentat la Biroul Notarului Isiumbeli Elena, amplasat pe adresa str. Decebal, 64, ap. 3, mun. Chişinău, unde a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chişinău, înregistrat cu nr. 8468 la preţul total de 6500 dolari SUA, suma ce la momentul săvîrşirii infracţiunii conform cursului oficial al Băncii Naţionale a Moldovei constituia 83597 lei, bani care au fost transmişi, primiţi şi însuşiţi de Lipcanu Tatiana şi Şochichiu Sergiu.

Astfel, Lipcanu Tatiana, în comun acord cu Şochichiu Sergiu şi persoana în privinţa căreia procesul penal a fost suspendat, sub conducerea primei, în perioada lunii 10.2001, pînă la 02.11.2001, intenţionat, prin înşelăciune şi abuz de încredere, prin încălcarea ordinii stabilite şi participarea personală, au falsificat acte oficiale false, care acordă drepturi şi eliberează de obligaţiuni, prezentate la Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău, Biroul notarului „Adelina Florea”, Judecătoria Centru, mun. Chişinău etc., prin ce au creat iluzii privind faptul că, Şochichiu Sergiu este un proprietar „legitim” al ap. nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chişinău, care ulterior a fost procurat de cumpărătorul cu bună-credinţă, Drebot Tamara.

Prin circumstanţele menţionate Lipcanu Tatiana şi Şochichiu Sergiu, precum şi persoana în privinţa căreia procesul penal a fost suspendat, prin acţiuni intenţionate şi ilegale şi-au atins scopul şi au obţinut un profit ilegal, prin ce i-au provocat părţi vătămăte Drebot Tamara un prejudiciu material şi moral în proporţii deosebit de

mari, lipsind-o de proprietate, care conform art. 46 din Constituția R. Moldova, este garantată.

În primăvara anului 2001, Lipcanu Tatiana a fost informată de către Șochichiu Sergiu că, Traistar Nicolae dorește să vândă apartamentul nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, pe care nu-l poate realiza din motiv că, proprietarii ai imobilului sunt el și fiica Traistar Natalia, care se află cu traiul permanent peste hotarele țării, căreia i-a transmis partea de bani pentru cota din apartament, iar ultima refuză să-i elibereze consimțământul în scris pentru a pune în vânzare apartamentul.

În continuare, Lipcanu Tatiana, în scopul obținerii unui profit ilegal, acționând conform planului bine chibzuit și întocmit de ea, prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, a cerut și a primit setul de documente referitor la ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, a organizat și a confecționat împreună cu Șochichiu Sergiu două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462762 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul că, Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău și precum că, fiica lui, Traistar Natalia nu a luat parte la privatizare, fapt confirmat prin rapoartele de expertiză a documentelor:

- raportul de expertiză nr. 237 din 09.07.2006 în cadrul căruia s-a stabilit că, impresiunea de ștampilă din numele „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău” din certificatul nr. 048345 din 12.07.2001, nu a fost creată cu ștampila „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău”.

Această impresiune a fost creată cu o altă ștampilă special confecționată (contrafăcută) după modelul ștampilei originale.

Impresiunea de facsimile în litigiu din certificatul nr. 048345 din 12.07.2001 nu a fost creată cu facsimilele „Nicolae Croitoru”.

Această impresiune a fost creată cu un alt facsimile special confecționat (contrafăcut) după modelul facsimilei original;

- raportul de expertiză nr. 240, 241 din 12.07.2006 în cadrul căruia s-a stabilit că impresiunile de ștampilă din numele „Departamentul privatizării și administrării proprietății de stat” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001 au fost create cu unul și același clișeu de ștampilă, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea de ștampilă din certificatul Agenției teritoriale de privatizare cu nr. 049753 din 26.06.2001, prezentat ca mostră.

Impresiunile facsimile „Nicolai Croitoru” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001 au fost create cu unul și același clișeu facsimile, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea facsimile din certificatul Agenției teritoriale de privatizare cu nr. 049753 din 26.06.2001 și din celelalte certificate, prezentate ca mostre.

Inscripțiile manuscrise și semnătura manuscrisă din numele „Exec. V. Ursu” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și

nr. 462772 din 20.06.2001 probabil au fost îndeplinite de către una și aceeași persoană;

- raportul de expertiză nr. 190 din 29.05.2009 prin care s-a stabilit că inscripțiile manuscrise din rubricile „nr” și „La nr. din” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana.

Semnăturile din rubricile „Exec. V. Ursu” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, probabil au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana, prin imitare servilă a semnăturii autentice a numitei Chiceva Tatiana.

Semnătura din rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea în litigiu nr. 543 Bo din 27.10.2000 a fost îndeplinită de către numitul Chirița Alexandru prin executarea semnăturii lui autentice;

- raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010, prin care s-a stabilit că, inscripțiile manuscrise din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana;

- raportul de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010 prin care s-a stabilit că, inscripțiile manuscrise din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana.

Semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana. Semnătura în rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea nr. 543 Bo din 27.10.2000 întocmită din numele cet. Lipcanu Tatiana, a fost executată de către Chirița Alexandru.

Pentru a-și atinge scopul acțiunilor sale infracționale, Lipcanu Tatiana i-a transmis lui Șochichiu Sergiu certificatul fals cu nr. 048345 din 12.07.2007, pe care Șochichiu Sergiu l-a anexat la cererea întocmită din numele lui Traistar Nicolae către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, amplasat pe adresa str. Armenească, 42/B.

Ulterior, persoanele abilitate din cadrul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, contrar Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, au înregistrat la 16.07.2001 certificatul fals atribuindu-i numărul cadastral 010010817801041, și ulterior, l-au inclus în dosarul cadastral a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

Astfel, acumulând pachetul de acte pentru realizarea apartamentului sus menționat, Lipcanu Tatiana împreună cu Șochichiu Sergiu și Traistar Nicolae s-au prezentat la Biroul notarului „Florea Adelina”, amplasat pe adresa bd. Dacia, 24, mun. Chișinău, unde prezentând certificatul fals nr. 462762 din 20.06.2001 și setul de documente referitor la ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, inclusiv extrasul din Registrul bunurilor imobile, au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia Șochichiu Sergiu a devenit în mod ilegal proprietar unic a imobilului în cauză în schimbul sumei de 4600 dolari SUA.

În același timp, pentru a-și duce pînă la capăt intențiile sale îndreptate spre obținerea profitului ilegal, în baza planului său criminal, Lipcanu Tatiana, acționînd în continuare în comun acord cu Șochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” au pus anunț cu privire la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În scurt timp, prin intermediul ziarului „Makler”, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au făcut cunoștință cu Drebot Tamara, care dorea să procure un apartament pentru fiica sa, care nu cunoștea și nu avea nici o bănuială despre intențiile ilegale ale ultimilor, s-au prezentat la Biroul notarului „Isiumbeli Elena”, amplasat pe adresa str. Decebal, 64, ap. 3, mun. Chișinău, unde a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, înregistrat cu nr. 8468 la prețul total de 6500 dolari SUA, sumă ce la momentul săvârșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituia 83597 lei, bani care au fost transmiși, primiți și însușiți de Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu.

Astfel, Lipcanu Tatiana, în comun acord cu Șochichiu Sergiu, sub conducerea ultimei, în perioada lunii 10.2001, pînă la 02.11.2001, intenționat, prin înșelăciune și abuz de încredere, prin încălcarea ordinii stabilite și participarea personală, au falsificat acte oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni, prezentate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Biroul notarului „Florea Adelina”, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, judecător Catană Angela, etc., prin ce au creat iluzii privind faptul că, Șochichiu Sergiu este un proprietar „legitim” al ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care ulterior a fost procurat de cumpărătorul de bună-credință, Drebot Tamara.

Instanța de apel a reținut, că faptul săvârșirii acțiunilor infracționale imputate ultimilor este dovedit prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Prijilevscaia (Drebot) Tamara (f.d. 148-151, vol. XIII); martorilor Costaș Serghei (f.d. 154-156, vol. XIII), Ispari Natalia (f.d. 157-158, vol. XIII), Ursu Vasile (f.d. 152, vol. XIII), Ceban Eudochia (f.d. 153, vol. XIII); rezultatele solicitării nr. 5/1378 din 22.05.2006 pe numele Directorului General al Agenției de Privatizare, rezultatele ordonanței și procesului-verbal de ridicare, examinare și anexare a documentelor în copii și în original (f.d. 152-166, vol. II); rezultatele ordonanței și procesului-verbal de ridicare, examinare a contractului de vânzare-cumpărare a ap. 41 (f.d. 1-5, vol. III); rezultatele solicitării nr. 5/1632 din 14.06.2006 pe numele directorului Bibliotecii Naționale și rezultatele examinării fotocopiilor a paginii nr. 35 din ziarul „Makler” a nr. 126 din 19.01.2001 și nr. 129 din 26.10.2001 (f.d. 10-12, vol. III); rezultatele solicitării nr. 5/1762 din 27.06.2006 pe numele șefului Arhivei Notariale de Stat pe lîngă MJ al R. Moldova cu anexarea în copii a contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 22.03.1995 și extrasul din Hotărârea nr. 56 din 02.02.1995 (f.d. 17-21, vol. III); rezultatele solicitării nr. 2/3664 din 25.04.2008 pe numele Șefului Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, rezultatele ordonanței și procesului-verbal de ridicare, examinare și anexare a documentelor în copii și original (f.d. 57-78, vol. III); rezultatele ordonanțelor și procesele-verbale de colectare a mostrelor pentru examenul comparativ a cet. Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru și Șochichiu Sergiu și refuzul neîntemeiat de predare a mostrelor pentru examenul comparativ de către Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu

(f.d. 94-119, vol. VI); raportul de expertiză nr. 237 din 09.07.2009 (f.d. 133-137, vol. VI); raportul de expertiză nr.240, 241 din 12.07.2006 (f.d. 139-140, vol. VI); raportul de expertiză nr. 190 din 29.05.2009 (f.d. 149, vol. VI); raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010 (f.d. 16-26, vol. XII); raportul de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010 (f.d. 46-51, vol. XII); rezultatele procesului-verbal de examinare a certificatelor nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001 (f.d. 154-156, vol. VI); rezultatele ordonanței de anexare și recunoaștere a certificatelor cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.07.2001 (f.d. 157, vol. VI); rezultatele declarațiilor consemnate în procesul-verbal de confruntare între partea vătămată Drebot Tamara și bănuitul Șochichiu Sergiu (f.d. 196-199, vol. VI); decizia Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău din 22.12.1992 (f.d. 14, vol. II); contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 22.03.1995 (f.d. 19-21, vol. III); hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18.08.2000 (f.d. 19, vol. II); contractul de vânzare-cumpărare încheiat de Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu la 12.10.2001 (f.d. 112, vol. II); cererea depusă de Traistar Nicolae la notar (f.d. 20, vol. III); recipisa din 16.10.2001 (f.d. 116, vol. II); contractul de vânzare-cumpărare încheiat de către Șochichiu Sergiu și Drebot Tamara la 02.11.2001 (f.d. 68, vol. III); decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2004 (f.d. 82-83, vol. II); hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 15.12.2005 (f.d. 46, vol. III).

Cu referire la acuzația în materie penală îndreptată împotriva inculpaților Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu și lipsa unor temeuri de fapt și de drept privind existența unor raporturi de drept civil.

Instanța de apel, cu referire la dispoziția art. 6 § 1 din CțEDO, a notat:

- prin contractul de vânzare-cumpărare din 16.10.2001 Traistar Nicolae în calitate de vânzător a vândut, iar Șochichiu Sergiu în calitate de cumpărător a cumpărat ap. 41, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, la prețul de 61440 lei, ce constituie la data semnării contractului suma de 4800 dolari SUA.

Contractul de vânzare-cumpărare a fost autentificat notarial de notarul Ursu Adelina (f.d. 38, vol. I);

- prin contractul de vânzare-cumpărare din 02.11.2001 se atestă că, Șochichiu Sergiu în calitate de vânzător a vândut, iar Drebot Tamara în calitate de cumpărător a cumpărat apartamentul nr. 41, amplasat pe adresa, mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, la prețul de 6000 dolari SUA, ceea ce constituie 76800 lei.

Contractul de vânzare-cumpărare din 02.11.2001 a fost autentificat notarial de către notarul Isiumbeli Elena (f.d. 23, vol. I);

Anterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 16.10.2001 dintre Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu, instanța de apel a reținut, că Organului Cadastral Teritorial Chișinău a fost prezentat certificatul eliberat de Agenția Teritorială a mun. Chișinău cu nr. 048345 din 12.07.2001 prin care se atestă că, la privatizarea locuinței amplasate pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, ap. 41 în conformitate cu Hotărârea nr. 56 din 02.02.1995 a Comisiei de privatizare a spațiului locativ Chișinău (Botanica) au participat: Traistar Nicolae, precum și certificatul cu nr. 462772 din 20.06.2001 prin care se atestă că, la privatizarea locuinței amplasate pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, ap. 41 a participat: Traistar Nicolae (f.d. 155; 156 vol. VI):

Astfel, certificatul menționat supra nr. 048345 din 12.07.2001, care ulterior, a făcut obiectul de examinare în raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196/CGP din 28.05.2010, în raportul de expertiză nr. 240, 241 din 12.07.2006 și în raportul de expertiză nr. 237 din 09.07.2006 a stat la baza, pe lângă contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 12/373 din 22.03.1995, înscrierii dreptului de proprietate asupra bunului imobil amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu 26, ap. 41 după unicul proprietar, Traistar Nicolae.

Conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, cu data eliberării 11.10.2001 se atestă, că bunul imobil amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, ap. 41 aparține cu drept de proprietate lui Traistar Nicolae, la rubrica „Datele despre actul ce confirmă dreptul de proprietate” fiind indicat contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 12/373 din 22.03.1995 și certificatul Departamentului privatizării nr. 048345 din 12.07.2001 (7620b/2001) (*f.d. 6, vol. I*);

Urmare a acestui fapt, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare încheiat la 16.10.2001 dintre Traistar Nicoale și Șochichiu Sergiu.

Prin recipisa semnată la 16.10.2001 de către Traistar Nicolae se atestă că dânsul a primit de la Șochichiu Sergiu suma de 4800 dolari SUA pentru vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău (*f.d. 116, vol. II*);

Deci, din cumulul materialelor anexate la cauza penală, instanța de apel a constatat, că la privatizarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău au participat: Traistar Nicolae și fiica acestuia, Traistar Natalia, și, în acest sens, instanța de apel a reținut, că prin contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 29.03.1995 încheiat între Agenția teritorială Chișinău a Ministerului privatizării și administrării proprietății de Stat al R. Moldova și Traistar Nicolae se atestă, că vânzătorul a vândut, iar cumpărătorul a cumpărat locuința amplasată pe adresa str. Titulescu, 26, ap. 41, mun. Chișinău (*f.d. 19-20, vol. II*);

Prin certificatul eliberat la 03.08.1998, nr. 253857 de către Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat se atestă, că la privatizarea locuinței nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, în conformitate cu hotărârea nr. 56 din 02.02.1995 a comisiei sectorului Botanica au participat: Traistar Nicolae și Traistar Natalia (*f.d. 39, vol. I*);

Prin extrasul din fișa locuinței nr. 092641 se atestă, că locatari ai ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, sunt Traistar Nicolae și Traistar Natalia (*f.d. 5, vol. II*);

Prin hotărârea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 15.08.2000 s-a hotărât: pe Traistar Natalia de a o instala în ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău și a-l obliga pe Traistar Nicolae de a nu-i crea lui Traistar Natalia obstacole în folosirea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău (*f.d. 27, vol. II*);

Prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 19.02.2004 a fost admisă cererea de revizuire și casată hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 05.11.2001 privind retragerea vizei de reședință a lui Traistar Natalia din ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău (*f.d. 51, vol. II*);

Instanța de apel îmbinând elementele de fapt ale speței a mai notat, că inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu acționând în comun acord cu Traistar Nicolae, în privința căruia cauza penală a fost suspendată, au organizat și confecționat două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul, că Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În acest context, instanța de apel a considerat necesar de a fi reiterat faptul că, inculpații Lipcanu Tatiana, Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu, deși cunoșteau, că Traistar Nicolae nu este unicul proprietar al bunului imobil (ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău), acumulând pachetul de acte necesar, s-au prezentat la Biroul notarului „Adelina Florea”, unde au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia Șochichiu Sergiu a devenit în mod ilegal, proprietar unic al imobilului în cauză, contra sumei de 4600 dolari SUA, mai mult, tot inculpata Lipcanu Tatiana, urmărind scopul obținerii unui profit ilegal, acționând în comun acord cu Șochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” a dat un anunț cu privire la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, iar ca urmare au făcut cunoștință cu Drebot Tamara, care dorea să procure un apartament pentru fiica sa, a dat consimțământul și a procurat apartamentul la prețul de 6000 dolari SUA și a achitat datoriile comunale pe apartament în sumă de 500 dolari SUA.

La 02.11.2001, la îndrumarea lui Lipcanu Tatiana, inculpatul Șochichiu Sergiu împreună cu Drebot Tamara s-au deplasat la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, unde ultimul a înaintat acțiunea împotriva lui Traistar Nicolai și Traistar Natalia privind retragerea vizei de reședință a ultimilor din apartamentul procurat recent, la care instanța de judecată a confirmat faptul despre retragerea vizei de reședință a foștilor locatari Traistar Nicolae și Traistar Natalia.

La 02.11.2001 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare prin care, Șochichiu Sergiu în calitate de vânzător a vândut, iar Drebot Tamara în calitate de cumpărător a cumpărat ap. 41, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, la prețul de 6000 dolari SUA, ceea ce constituie 76800 lei. Contractul de vânzare-cumpărare din 02.11.2001 a fost autentificat notarial de către notarul Isiumbeli Elena.

În baza circumstanțelor de fapt constatate și în baza cumulului de probe administrate la cauza penală, instanța de apel a constatat, că inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au demonstrat rea-credință și fraudă, confecționând și folosind documentele oficiale false (certificatele Agenției de Privatizare nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001) în vederea inducerii în eroare a unui organ de stat privitor la faptul că, Traistar Nicolae este unicul participant la privatizare a ap. 41, amplasat pe adresa, mun. Chișinău, str. Titulescu, 26, pentru a fi înregistrat dreptul de proprietate asupra bunului imobil în litigiu, urmărind scopul înstrăinării acestui apartament și obținerii unui profit ilegal.

La fel, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au demonstrat rea-credință în coraport cu partea vătămată Drebot Tamara, ori, ultimii știind cu certitudine, că Șochichiu Sergiu deține ilegal dreptul de proprietate asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău au încheiat cu Drebot Tamara, la 02.11.2001 contractul de vânzare-cumpărare nr. 8468 prin care Drebot Tamara a

procurat de la Șochichiu Sergiu apartamentul în litigiu, contra sumei de 6500 dolari SUA.

La fel, instanța de apel a reținut, că prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2014 a fost admis apelul și casată hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 20.10.2003 în partea prin care au fost respinse cerințele reclamantei privind recunoașterea nulității contractelor de vânzare-cumpărare a locuinței și a fost adoptată în această parte o nouă hotărâre de admitere a acestor capete de cerere.

Au fost recunoscute nule contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău încheiat între Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu la 16.10.2011, contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, încheiat între Șochichiu Sergiu și Drebot Tamara la 06.11.2001.

Au fost aduse la poziția inițială părțile contractuale, cu obligarea lui Drebot Tamara să transmită lui Traistar Nicolae ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, obligarea lui Traistar Nicolae să restituie lui Șochichiu Sergiu suma de 4800 dolari SUA și obligarea lui Șochichiu Sergiu să restituie lui Drebot Tamara suma de 6000 dolari SUA, iar în rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută (*f.d. 36, vol. I*);

Prin hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 05.11.2001 a fost apărat dreptul de proprietate a lui Șochichiu Sergiu asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu 26, mun. Chișinău, cu retragerea vizei de reședință a lui Traistar Nicolae și Traistar Natalia din ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău (*f.d. 52, vol. II*);

Prin decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 05.04.2006 a fost respins apelul declarat de Bordei M., reprezentantul lui Drebot Tamara, cu menținerea hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 15.12.2005 și încheierea aceleiași instanțe din 15.12.2005 (*f.d. 54, vol. II*);

Prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 15.09.2004 a fost admis recursul declarat de Maslov Sergiu, reprezentantul legal al lui Traistar Natalia, casată decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 18.02.2004, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (*f.d. 78, vol. II*).

În acest sens, instanța de apel a constatat, că acțiunile infracționale ale inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu intră sub incidența legii penale, ori, dînșii au acționat cu rea-credință, prin fraudă, înșelăciune și abuz de încredere, urmărind scopul de a obține un profit ilegal.

Astfel, instanța de apel a punctat, că de la început raporturile iscate între inculpatul Șochichiu Sergiu și partea vătămată Drebot Tamara, ca urmare a încheierii contractului de vânzare-cumpărare nr. 8468 din 02.11.2001, au fost viciate, raporturi susceptibile efectelor nulității absolute, ori, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu știau cu certitudine că, ultimul deține în mod ilegal dreptul de proprietate asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, iar ca urmare orice tranzacție ce derivă din numele acestuia și cu referire la bunul imobil în cauză este susceptibilă de a fi declarată nulă.

Prin urmare, instanța de apel, ținând cont și de explicațiile juridice din doctrina penală a constatat, că raporturile iscate între inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu nu sunt de pe tărîmul dreptului civil, dat fiind faptul că, instanța de apel a constatat, că partea vătămată Drebot Tamara nu deține dreptul de proprietate asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău și nici nu a fost constatat faptul că, suma achitată pentru procurarea apartamentului în cauză, 6500 dolari SUA a fost restituită părții vătămate, Drebot Tamara.

Cu referire la poziția primei instanțe privitor la faptul că, în cadrul cercetării judecătorești de către acuzarea de stat nu au fost prezentate și administrate careva probe pertinente și concludente, ce ar confirma vinovăția inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4), 361 alin. (2), lit. b) și d) Cod penal.

La acest segment, cu referire la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel analizînd sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 mai 2014 la capitolul ce ține de faptul că, acuzarea de stat nu a prezentat și administrat careva probe pertinente și concludente ce ar confirma vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate a constatat, că prima instanță a invocat pretensele raporturi civile dintre inculpați și partea vătămată Drebot Tamara, astfel unilateral examinînd probele administrate la cauza penală, iar alte probe au fost lăsate fără apreciere.

Astfel, prima instanță nu a dat apreciere declarațiilor părții vătămate Drebot Tamara, respectiv, nu a indicat care sunt raționamentele pentru care nu au fost reținute declarațiile părții vătămate care a declarat, *că apartamentul nr. 41 amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău l-a cumpărat prin intermediul unui anunț din ziarul „Makler”. La apelul telefonic a răspuns Lipcanu Tatiana cu care s-a întîlnit și împreună s-au dus să vadă apartamentul.*

În apartament l-a întîlnit pe Șochichiu Sergiu, respectiv, Lipcanu Tatiana i-a explicat că, ea este intermediar și se ocupă cu vânzarea apartamentului, iar Sergiu Șochichiu este proprietar.

Au mers la notar unde au semnat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului și i-a transmis lui Șochichiu Sergiu 6000 dolari SUA.

Din discuția ultimului cu Lipcanu Tatiana, care era și ea prezentă la notar a înțeles că, o parte din bani urma să-i rămână lui Lipcanu Tatiana.

După 6 luni de la procurarea apartamentului a fost chemată în instanța de judecată, i s-a comunicat că, apartamentul a fost vândut cu documente false și că ea trebuie să-l restituie. În judecată, pentru prima dată l-a văzut pe Traistar Nicolae, care a recunoscut falsificarea documentelor și a spus că refuză de apartament.

La fel, instanța de apel a reținut declarațiile specialistului Ursu Vasilii care activînd la Agenția de Privatizare din 1995, i-au fost prezentate certificatele cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2001 declarînd în acest sens că, certificatele nu corespund cerințelor după modul întocmirii, numărul de ordine și anume, data și numărul din certificate trebuie să fie arătate în o linie, dar nu în două și formularul nu corespunde formei stabilite din acea perioadă, certificatele trebuiau să aibă același număr.

Instanța de apel verificînd aprecierea primei instanțe cu referire la declarațiile specialistului Ursu Vasilii a considerat-o absolut neîntemeiată, iar în acest sens a notat

faptul, că specialistul Ursu Vasilii, fiind audiat la faza urmăririi penale a indicat că, în anul 2001 nu erau registre pentru înregistrarea și eliberarea certificatelor în cauză, adică persoanelor care au participat la privatizarea imobilului, numărul de înregistrare din certificate era notat din bonul de plată (f.d. 184, vol. VI).

Astfel, la etapa respectivă, organul de urmărire penală nu putea să examineze careva registre interne ale Departamentului Privatizării.

Totodată, în opinia instanței de apel, prima instanță a neglijat faptul că, Ursu Vasilii care activa la Agenția Privatizării din anul 1995 a indicat atât la faza urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond faptul că, certificatele în cauză sunt false, dat fiind faptul că, nu corespunde semnătura din certificat, nu corespunde formularului și nu este îndeplinit corect numărul din data eliberării certificatului care trebuie indicat într-o linie.

La fel, instanța de apel a respins argumentul primei instanțe precum că, la materialele cauzei penale lipsesc mostrele scrisului cet. Ursu Vasilii, iar rapoartele de expertiză au fost întocmite fără mostrele scrisului acestui martor, iar în acest sens va indica în primul rând faptul că, veridicitatea declarațiilor unui martor, în speță a specialistului Ursu Vasilii, nu poate fi condiționată în exclusivitate de faptul că, lipsesc mostrele scrisului cet. Ursu Vasilii, or, mostrele scrisului nu pot fi privite ca probe pertinente prin care să fie apreciate declarațiile specialistului.

Mai mult, instanța de apel a notat, că experților le-au fost puse la dispoziție certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001 pe două file – ca obiect în litigiu, precum și 5 certificate ale Agenției teritoriale de privatizare cu nr. 049753 din 26.06.2001, nr. 819121 din 12.11.2001, nr. 819862 din 07.12.2001, nr. 432840 din 22.10.2003, nr. 927252 din 10.02.2004 pe cinci file – *ca modele de comparație*.

Una din întrebările care au făcut obiectul expertizei se referă la faptul dacă au fost îndeplinite inscripțiile și semnătura manuscrisă din numele „Exec. V. Ursu” din certificatele în litigiu de către una și aceeași persoană sau de persoane diferite.

Inscripțiile manuscrise și semnătura manuscrisă din numele „Exec. V. Ursu” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001 probabil au fost îndeplinite de către una și aceeași persoană (raportul de expertiză nr. 240, 241 din 12 iulie 2006).

Conform raportului de expertiză nr. 190 din 29 mai 2009 s-a concluzionat că, semnăturile din rubricile „Exec. V. Ursu” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a departamentului Privatizării a R. Moldova, probabil au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana prin imitare servilă a semnăturii autentice a numitei Chiceva Tatiana.

În ceea ce privește declarațiile specialistului Ursu Vasilii, instanța de apel a notat, că prima instanță în mod nejustificat a respins declarațiile specialistului, argumentele invocate de către instanța de fond sunt declarative, nu pot fi confirmate printr-un suport probatoriu, respectiv, prima instanță nu a apreciat relevanța și concludența acestor declarații prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală.

Cu referire la declarațiile martorului Ispari Natalia, instanța de apel le-a reținut ca fiind pertinente, dat fiind faptul că, prin aceste declarații se constată contrariul

celor declarate de inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, și anume se reține că, martorul Ispari Natalia deși a indicat că, a fost o dată în apartamentul procurat de Șochichiu Sergiu, aceasta nu a putut descrie locul amplasării apartamentului și nu a putut comunica dacă în apartament era sau nu mobilă.

Prin declarațiile sale, martorul a combătut depozițiile inculpatului Șochichiu Sergiu precum că, în timpul când a fost negociat și procurat apartamentul amplasat pe adresa str. Titulescu, mun. Chișinău, locuia cu soția, fratele și părinții pe adresa str. Zelinski, mun. Chișinău, iar Traistar Nicolae deseori intra pe la el în ospetie, întrebându-l dacă nu s-a decis să procure apartamentul.

La fel, martorul Ispari Natalia a declarat că, despre faptul că, persoana care a vândut apartamentul amplasat pe adresa str. Titulescu, mun. Chișinău, a fost bolnav de tuberculoză a aflat de la Șochichiu Sergiu și tot atunci a refuzat să locuiască în acel apartament.

Prin declarațiile martorului Ispari Natalia a fost combătută versiunea înaintată de către inculpata Lipcanu Tatiana precum că, unica dată când l-a văzut pe Traistar Nicolae a fost ziua când a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, și anume lângă biroul notarial, deoarece chiar inculpata Lipcanu Tatiana a declarat că, tot acolo era prezentă și Ispari Natalia.

Deoarece ultima a confirmat că, a aflat despre boala lui Traistar Nicolae de la Șochichiu Sergiu, iar acesta a declarat că, nu își amintește când Lipcanu Tatiana s-a întâlnit pentru prima dată cu Traistar Nicolae la notar sau la acesta acasă, instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpata Lipcanu Tatiana a discutat cu Traistar Nicolae nu doar la notar, dar și la domiciliul acestuia, cum a afirmat și martorul Costăș Sergiu.

Cu referire la declarațiile martorului Costăș Sergiu, instanța de apel a reținut, că ultimul la faza urmăririi penale a indicat că, a făcut cunoștință cu Lipcanu Tatiana prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, atunci când a fost găsit apartamentul în cauză. Până atunci a mai văzut-o pe Lipcanu Tatiana la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, dar o cunoștea doar vizual.

La fel, instanța de apel a reținut și faptul că, martorul Costăș Sergiu a indicat, că s-a ocupat cu vânzarea-cumpărarea apartamentelor aproximativ 2 ani, iar în acest lucru l-a atras Șochichiu Sergiu, cu care a lucrat acești doi ani până în anul 2001.

A menționat că, el cu Șochichiu Sergiu se ocupau cu apartamentele, puneau anunțuri prin scările caselor, puneau anunțuri în ziare.

Martorul ține minte că pe el, sau pe Șochichiu Sergiu l-a contactat Traistar Nicolae, care l-a găsit prin anunțurile lor, iar Traistar Nicolae le-a spus că dorește să vândă apartamentul său cu două camere, cu aproximativ 5000 dolari SUA și să-și cumpere un alt apartament în alt loc sau o casă pe pământ, că are multe datorii pe apartament. Martorul a primit de la Traistar Nicolae, în luna 07.2001 o procură pentru a ridica documente din numele lui și pentru a se putea ocupa cu documentele pe apartament și să le pregătească pentru a vinde apartamentul.

Nu ține minte dacă a fost la Agenția de Privatizare. Din cauza unor probleme personale care au apărut între el și Sergiu Șochichiu, martorul s-a dat la o parte și a rămas ca Șochichiu Sergiu să vândă apartamentul și să-i dea aproximativ 150 dolari.

Ulterior, cu apartamentul s-au ocupat Șochichiu Sergiu și Lipcanu Tatiana.

Astfel, prin declarațiile date de martorul Costăș Sergiu la faza urmăririi penale se combate în totalitate versiunea de apărare a inculpatului Șochichiu Sergiu care a

indicat că, a procurat apartamentul pentru sine, iar din motiv că, soția sa care a aflat că, anterior în acest apartament a locuit o persoană ce suferea de tuberculoză a refuzat să locuiască în apartament și respectiv, a fost nevoit să-l vîndă, or, martorul Costaș Sergiu, în mod amănunțit a explicat că, s-a ocupat cu vânzarea-cumpărarea apartamentelor aproximativ 2 ani, iar în acest lucru l-a atras Șochichiu Sergiu, a explicat modalitatea de lucru, puneau anunțuri în ziare, pe la ușile caselor, și respectiv, cum au fost contactați de către Traistar Nicolae.

Respectiv, nu există nici o legătură între declarațiile martorului Costaș Sergiu și tendința inculpatului Șochichiu Sergiu de a procura pentru sine un apartament, mai mult, se confirmă tendința inculpaților de a obține profituri din cumpărarea-vînzarea apartamentelor, or, martorului Costaș Sergiu, inculpatul Șochichiu Sergiu urma să-i ofere suma de aproximativ 150 dolari SUA.

Instanța de apel a notat, că prima instanță neîntemeiat a respins declarațiile martorului Costaș Sergiu date la faza urmăririi penale, ori, aceste declarații urmau a fi apreciate prin coroborare cu întreg suportul probator administrat la cauza penală, mai mult, declarațiile acestui martor de la faza urmăririi penale excelează prin coerență, consecutivitate și redarea unor fapte real petrecute, pe cînd declarațiile date în cadrul ședinței de judecată în prima instanță nu pot fi apreciate prin coroborare cu alte materiale anexate la cauza penală.

Cu referire la declarațiile inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu a oferit nici o apreciere, or, în cazul în care se acceptă aceste declarații, prima instanță urma să indice acel suport probatoriu care confirmă declarațiile inculpaților, astfel încît acestea să fie apreciate prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală.

În acest context, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatei Lipcanu Tatiana fiind considerate drept o tactică de apărare, constatînd că declarațiile acesteia se combat prin declarațiile părții vătămate Drebot Tamara care a indicat că, apartamentul nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău l-a cumpărat prin intermediul unui anunț din ziarul „Makler”, iar la telefon i-a răspuns Lipcanu Tatiana, respectiv, la semnarea contractului de vânzare-cumpărare la biroul notarial era prezentă și inculpata Lipcanu Tatiana; prin declarațiile martorului Ispari Natalia se combate versiunea înaintată de către inculpata Lipcanu Tatiana precum că, unica dată cînd l-a văzut pe Traistar Nicolae a fost ziua cînd acesta a semnat contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului, și anume lîngă biroul notarial, deoarece chiar inculpata Lipcanu Tatiana a declarat că, tot acolo era prezentă și Ispari Natalia.

La fel, declarațiile inculpatei Lipcanu Tatiana se combat și prin declarațiile martorului Costaș Sergeei care a indicat că, a făcut cunoștință cu Lipcanu Tatiana prin intermediul lui Șochichiu Sergiu, iar după ce au apărut careva probleme persoanele, de cumpărarea apartamentului s-a ocupat Șochichiu Sergiu împreună cu Lipcanu Tatiana.

Totodată, instanța de apel a respins declarațiile inculpatei Lipcanu Tatiana care a indicat că, a fost telefonată de Ispari Natalia care a comunicat că dorește să cumpere cu Șochichiu Sergiu un apartament, și respectiv, să-i împrumute suma de 1500 dolari SUA, or, careva acte confirmative în acest sens, la materialele cauzei penale nu au fost anexate.

Tot în acest context, instanța de apel a notat, că poziția inculpatei Lipcanu Tatiana se combate și prin rezultatele examinării fotocopiilor a paginii nr. 35 din ziarul „Makler” a nr. 126 din 19.01.2001 și nr. 129 din 26.10.2001 cu privire la punerea în vânzare a apartamentului nr. 41 din str. Titulescu 26, mun. Chișinău de către Lipcanu Tatiana.

Instanța de apel a apreciat critic și declarațiile inculpatului Șochichiu Sergiu fiind considerate drept o tactică de apărare a inculpatului, acestea nu au nici un suport probatoriu și nu pot fi apreciate prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală. Astfel, instanța de apel a constatat, că declarațiile inculpatului privitor la faptul că a procurat de la Traistar Nicolae apartamentul pentru a locui cu soția, iar după ce ultima a aflat că, în apartament a locuit o persoană bolnavă de tuberculoză a refuzat să locuiască, și respectiv, a fost nevoit să-l vîndă se combat prin declarațiile martorului Ișpari Natalia care deși a indicat că, a fost o dată în apartamentul procurat de Șochichiu Sergiu, aceasta nu a putut descrie locul amplasării apartamentului și nu a putut comunica dacă în apartament era sau nu mobilă, precum și prin declarațiile martorului Costaș Sergiu care au fost analizate de către instanța de apel.

În ansamblu, declarațiile inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu se combat și prin rezultatele rapoartelor de expertiză nr. 237 din 09.07.2006, nr. 240, 241 din 12.07.2006, nr. 190 din 29.05.2009, nr 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010 și nr. 1751/2008 din 07.07.2010.

Instanța de apel a considerat aprecierea primei instanțe redată mai sus ca fiind inadmisibilă, ori, instanța de judecată urmează să aprecieze concluzia raportului de expertiză în coroborare cu alte probe administrate la cauza penală, să expună acele argumente pentru care va reține sau dimpotrivă, va respinge concluzia unui raport de expertiză, or, în speță, prima instanță a-a substituit organului competent de efectuare a expertizei, indicînd că, „există o diferență foarte mare între cifrele și literele care sunt reflectate în certificatele nr. 462772 și nr. 048345, care au constituit obiectul expertizei și cifrele și literele din mostrele de comparație a cet. Lipcanu Tatiana”.

Prin raportul de expertiză nr. 237 din 09.07.2009 în cadrul căruia s-a stabilit că, impresiunea de șampilă din numele „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău” din certificatul nr. 048345 din 12 iulie 2001, nu a fost creată cu șampilă „Departamentul Privatizării și Administrării Proprietății de Stat/Agenția Teritorială Chișinău”.

Această impresiune a fost creată cu o altă șampilă special confecționată (contrafăcută) după modelul șampilei originale.

Impresiunea de facsimile în litigiu din certificatul nr. 048345 din 12 iulie 2001, nu a fost creată cu facsimilele „Nicolai Croitoru”. Această impresiune a fost creată cu un alt facsimile special confecționat (contrafăcut) după modelul facsimilelui original (*f.d. 133-137, vol. VI*);

Prin raportul de expertiză nr. 240, 241 din 12.07.2006 s-a stabilit că impresiunile de șampilă din numele „Departamentul privatizării și administrării proprietății de stat” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001 au fost create cu unul și același clișeu de șampilă, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea de șampilă din certificatul Agenției teritoriale de privatizare cu nr. 049753 din 26.06.2001, prezentat ca mostră. Impresiunile facsimile „Nicolai Croitoru” din

certIFICATELE Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001 au fost create cu unul și același clișeu facsimile, dar care este un clișeu diferit de clișeul cu care s-a creat impresiunea facsimile din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 049753 din 26.06.2001 și din celelalte certificate, prezentate ca mostre. Inscricțiunile manuscrite și semnătura manuscrita din numele „Exec. V. Ursu” din certificatele Agenției teritoriale de privatizare nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001 probabil au fost îndeplinite de către una și aceeași persoană (*f.d. 139-140, vol. VI*);

Prin raportul de expertiză nr. 190 din 29.05.2009 s-a stabilit că inscripțiile manuscrite din rubricile „nr.” și „La nr. din” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana. Semnăturile din rubricile „Exec. V. Ursu” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, probabil au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana, prin imitare servilă a semnăturii autentice a numitei Chiceva Tatiana.

Semnătura din rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea în litigiu nr. 543 Bo din 27.10.2000 a fost îndeplinită de către numitul Chirița Alexandru prin executarea semnăturii lui autentice (*f.d. 149, vol. VI*);

Prin raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196 din 28.05.2010 s-a stabilit că, inscripțiile manuscrite din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana (*f.d. 16-26, vol. XII*);

Prin raportul de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010 s-a stabilit că, inscripțiile manuscrite din rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana. Semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana. Semnătura în rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea nr. 543 Bo din 27.10.2000 întocmită din numele cet. Lipcanu Tatiana, a fost executată de către Chirița Alexandru (*f.d. 46-51, vol. XII*).

Prima instanță a indicat, că experții au ajuns la concluzii incorecte, deoarece ultimii din motive necunoscute, nu au folosit mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana din anul 2001, care se conțin în documentele ce au fost întocmite de către ultima în anul 2001 și care au fost puse la dispoziția experților de către organul de urmărire penală, a mai invocat prima instanță și faptul că, ambele certificate, care au constituit obiectul expertizei au fost întocmite în anul 2011, ca urmare, experții pentru a răspunde corect și întemeiat la întrebările reflectate în ordonanța de numire a expertizei urmau să compare scrisul ce se conține în certificatele menționate întocmite în anul 2001 de către Agenția teritorială a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, cu mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana, ce se conțin în documentele care au fost întocmite de către aceasta în anul 2001 și care au fost puse la dispoziția experților și nicidecum cu mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana din 2007, 2008 sau din 2010.

Instanța de apel a considerat neîntemeiată critica primei instanțe, iar în acest sens a indicat, că prin ordonanța pentru dispunerea efectuării expertizei grafoscopice suplimentare din 20.05.2009 s-a pus la dispoziția experților modele condiționat libere și mostre experimentale a manuscrisului cet. Lipcanu Tatiana.

Potrivit conținutului raportului de expertiză nr. 190 din 29.05.2009 s-a atestat, că la dispoziția experților au fost puse mostre experimentale condiționat libere ale semnăturilor și scrisului numiților Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu și Ispari Natalia.

Astfel, din cuprinsul raportului de expertiză menționat nu poate fi constatat care mostre din cele care au fost puse la dispoziția experților au fost folosite nemijlocit la efectuarea expertizei, or, în cazul în care primei instanțe i-au apărut careva neclarități, urma să audieze expertul în condițiile art. 153 Cod de procedură penală.

Conform raportului de expertiză nr. 190 din 29 mai 2009 s-a concluzionat că, semnăturile din rubricile „Exec. V. Ursu” a certificatelor în litigiu nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării R. Moldova, probabil au fost îndeplinite de către numita Lipcanu Tatiana, prin imitare servilă a semnăturii autentice a numitei Chiceva Tatiana. A răspunde la întrebarea dacă semnătura din rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea în litigiu nr. 7620 B din 26.07.2001 a fost îndeplinită de către numiții Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu, Ispari Natalia sau de altă persoană nu este posibil din cauza diferenței de transcriere a semnăturii în litigiu și semnăturilor sus-numiților și volumului mic de material grafoscopic, ce se conține în semnătura în litigiu.

Instanța de apel a reținut, că prin ordonanța de dispunere a expertizei grafologice din 14.06.2010 s-a dispus numirea în cauza penală nr. 2005428086 efectuarea unei contraexpertize grafologice în comisie de către alți experți și a o dispune spre executare DT-C al MAI cu participarea experților CNEJ.

În motivarea ordonanței de dispunere a contraexpertizei grafologice s-a invocat că, raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196/CGP/ efectuat de către CNEJ nu este suficient de clar și complet, de asemenea nu au fost date răspunsuri la toate întrebările indicate în ordonanță și anume cu privire la înscrierile manuscrite în certificatele nr. 462772 din 20.06.2001, nr. 048345 din 12.07.2001 din rubrica „Exec. V. Ursu” de cine a fost executată.

Astfel, potrivit raportului de expertiză nr. 1751/2008 din 07 iulie 2010 nr. 1751/2008 din 07 iulie 2010 s-a concluzionat că, înscrierile manuscrite în rubricile „nr” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana.

Semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr.048345 din 12 iulie 2001 și nr. 462772 din 20 iunie 2001, au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana. Semnătura în rubrica „Semnătura solicitantului” din cererea nr. 543 Bo din 27.10.2000 întocmită din numele cet. Lipcanu Tatiana, a fost executată de către Chirița Alexandru.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.12.2010 a fost respins ca neîntemeiată plângerea avocatului Oancea Iurie în numele lui Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu privind declararea nulă a ordonanței procurorului secției conducerea urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii

Generale, Baciuc Oleg din 23.09.2010 de respingere a cererii apărătorului cu privire la numirea contraexpertizei în cadrul cauzei penale nr. 2005428086 și ordonanței Prim-adjunctului Procurorului General, Pîntea Andrei din 28.10.2010 de respingere a plîngerii petiționarului, declararea ilegalității inacțiunilor procurorului cu obligarea procurorului în asigurarea în baza art. 6 din CțEDO și termenului rezonabil la efectuarea urmăririi penale (*f.d. 63-65, vol. XII*).

Instanța de apel a constatat, că deși prima instanță a indicat, că experții din cadrul Direcției Tehnico-Criminalistice a MAI al R. Moldova și Centrului Național de Expertize Judiciare pe lângă Ministerul Justiției al R. Moldova nu sunt capabili să efectueze o expertiză obiectivă cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, totuși, prima instanță nu a indicat, cu referire la articolele din Codul de procedură penală, care au fost normele procesual-penale ce au fost încălcate, fie procedura de dispunere a efectuării expertizei, fie întocmirea și prezentarea raportului de către expert.

La fel, instanța de apel a notat, că prima instanță, la respingerea concluziilor rapoartelor de expertiză urma să indice motivele pentru care nu se vor lua în calcul aceste concluzii, însă prima instanță s-a limitat la indicarea doar a faptului, că concluziile rapoartelor de expertiză sunt contradictorii.

Cu referire la art. 22 din Legea R. Moldova nr. 1086 din 23.06.2000 „Cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale”, instanța de apel a notat că, instanța de judecată nu este legată de concluziile din raportul de expertiză, acestea constituind elemente de convingere, lăsate la libera apreciere a instanței de judecată, ca și celelalte mijloace de probă, însă este necesar ca soluția instanței de judecată, acceptarea sau respingerea concluziilor expertului să fie motivată, mai ales când, ajungînd la alte concluzii în baza altor probe, instanța de judecată respinge raportul de expertiză ca fiind contradictoriu.

Astfel, analizînd rapoartele de expertiză efectuate în cauza penală, instanța de apel a reținut, că experților le-au fost puse întrebările, și anume: au fost oare executate înscrisurile manuscrise din rubricile „nr” și „La nr. din”, rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001, nr. 048345 din 12.07.2001, în litigiu de către Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu, Ispari Natalia sau de altă persoană?; a fost oare executată semnătura în rubrica „semnătura solicitantului” din cererea nr. 7620 B din 16.07.2001 întocmită din numele lui Traistar Nicolae de către Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu, Ispari Natalia sau de o altă persoană?.

La dispoziția experților, instanța de apel a reținut, că au fost puse modele condiționat libere și mostre experimentale a scrisului cet. Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu și Ispari Natalia.

Astfel, instanța de apel a constatat, că pentru a răspunde la întrebările formulate, experții urmau să stabilească de cine au fost executate semnăturile din rîndul mai multor persoane, inclusiv și Lipcanu Tatiana.

Respectiv, conform conținutului raportului de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07.2010 instanța de apel a reținut, că „la examinarea comparativă a înscrisurilor manuscrise în rubricile „nr” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001 cu modelele de scris ale Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu, Ispari Natalia au fost stabilite

coincidențe cu modele de scris de Lipcanu Tatiana ca de ordin general și de ordin individual, fiind indicate aceste criterii în mod desfășurat”.

La fel, se indică că, „coincidențele generale și individuale constatate sunt esențiale și suficiente pentru a formula o concluzie de probabilitate, că, înscrisurile manuscrise în rubricile „nr.” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, au fost executate probabil de către Lipcanu Tatiana”.

Tot în conținutul raportului de expertiză nr. 1751/2008 din 07.07. 2010, instanța de apel a constatat, că „în urma examinării comparative prealabile a semnăturii în litigiu de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001 cu modelele de scris ale Chiceva Tatiana, Lipcanu Tatiana, Chirița Alexandru, Șochichiu Sergiu, Ispari Natalia au fost stabilite coincidențe de ordin general ca dimensiune, înclinație și coincidență de ordin individual cu modele de semnătură și scris executate de Lipcanu Tatiana”.

La fel, se indică că, „coincidențele generale și individuale constatate sunt esențiale și suficiente pentru a formula o concluzie de probabilitate, că, semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001 au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana”.

Astfel, instanța de apel a menționat, că concluziile raportului de expertiză nr. 1302-1303/CNEJ/-196/CGP/ din 28.05.2010 și a raportului de expertiză nr. 1751/2008 din 07 iulie 2010 urmează să fie reținute și apreciate în coroborare cu alte mijloace de probă administrate la cauza penală (declarațiile martorilor Ursu Vasile, Costăș Sergiu, Ispari Natalia, precum și alte materiale administrate la cauza penală și care au făcut obiectul examinării în instanța de apel), care în totalitatea acestora stabilesc vinovăția inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Cu referire la critica primei instanțe precum că, la materialele cauzei penale se conțin declarațiile martorului Costăș Sergiu, care fiind audiat în calitate de martor a recunoscut că, el a participat în anul 2001 la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa, str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, respectiv, dânsul a ridicat de la organele de stat documentele necesare înstrăinării apartamentului, iar în acest sens, organul de urmărire penală pornind urmărirea penală în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, nu a ridicat mostrele scrisului cet. Costăș Sergiu pentru a verifica dacă certificatele menționate au fost sau nu falsificate de către ultimul, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, și totodată, a sesizat contradicții între aprecierile și constatările primei instanțe, ori, prima instanță a indicat în acest context declarațiile martorului Costăș Sergiu date la faza urmăririi penale, pe care nu le-a apreciat și nu le-a luat în calcul, reținând declarațiile martorului Costăș Sergiu din cadrul ședinței de judecată, precum că el nu o cunoaște pe Lipcanu Tatiana, iar în procesele-verbale de audiere a lui în calitate de martor, întocmite de ofițerul de urmărire penală, ultimul a indicat incorect, precum că el o cunoaște pe Lipcanu Tatiana sau că chipurile a făcut cunoștință cu ea prin intermediul lui Șochichiu Sergiu.

Totodată, instanța de apel a constatat, că prima instanță a neglijat o parte din declarațiile martorului Costăș Sergiu date la faza urmăririi penale la care a făcut referire prima instanță, și anume că, martorul a declarat că, a primit o procură de la Traistar Nicolae pentru a putea participa și ridica documente din numele lui, pentru a

putea vinde apartamentul. El a fost la ÎMGFL, la Oficiul Cadastral și de acest lucru a cunoscut Șochichiu Sergiu, de la care a luat documentele necesare, dar ce fel de documente nu mai ține minte. Martorul nu ține minte dacă a fost la Agenția de Privatizare.

Prima instanță a mai indicat și faptul, că Șochichiu Sergiu a fost obligat să restituie lui Drebot Tamara suma de 6000 dolari, ca urmare a deciziei Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2004 cet. Drebot Tamara i-a fost eliberat titlul executoriu cu nr. 21-2593 în baza căruia ultima este în drept să primească de la cet. Șochichiu Sergiu suma de 6000 dolari SUA.

La acest capitol, prima instanță a condamnat inacțiunile părții vătămate Drebot Tamara în favoarea inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, astfel încât, în concepția primei instanțe inacțiunile părții vătămate echivalează cu faptul că, faptele imputate inculpaților nu conțin semnele laturii obiective și subiective ale infracțiunilor incriminate acestora.

Respectiv, instanța de apel nu a putut reține, ca fiind de o importanță majoră în stabilirea nevinovăției inculpaților faptul, că partea vătămată Drebot Tamara nu a solicitat executarea titlului executoriu care a fost eliberat pe numele ei sau faptul că nu a contestat decizia instanței de judecată privind evacuarea din ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

Astfel, instanța de apel a considerat necesar de a explica faptul, că acțiunile inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, ori, dânșii prin înțelegere și de comun acord, prin înșelăciune (inculpații cunoșteau despre faptul că, inculpatul Șochichiu Sergiu deține în mod ilegal dreptul de proprietate asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău), au creat falsa realitate despre faptul că, dețin dreptul de proprietate asupra apartamentului, și respectiv, au înstrăinat acest bun imobil părții vătămate Drebot Tamara, cauzându-i astfel un prejudiciu material în proporții mari

Din aceste motive, instanța de apel a constatat reaua-credință a inculpaților, activitatea infracțională a ultimilor privind dobândirea ilicită a bunurilor părții vătămate (suma primită de inculpați pentru vânzarea apartamentului), au cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții mari, i-au lezat dreptul de proprietate, au purces la falsificarea certificatelor Agenției de Privatizare pentru a putea înstrăina ap. 41 amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, respectiv, pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare dintre Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu, pentru urmărirea scopului de a obține un profit ilegal, respectiv, înstrăinarea ulterioară a acestui apartament. Din aceste circumstanțe, instanța de apel a respins, ca fiind neîntemeiată, poziția primei instanțe privind existența unor relații civile, decisivă fiind, în concepția primei instanțe, decizia Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2004.

Instanța de apel a enunțat, că dobândirea ilicită a bunurilor în rezultatul folosirii de către făptuitor a unui document falsificat anterior de o altă persoană, urmează a fi calificată doar conform art. 190 Cod penal.

În acest caz, nu este necesară calificarea suplimentară conform art. 361 Cod penal, deoarece, reieșind din prevederile art. 118 Cod penal, prezentarea unor asemenea documente apare ca varietate a înșelăciunii, deci și a componentei de

escrocherie. În același timp, falsificarea unor astfel de documente, urmată de folosirea lor de către falsificator în vederea sustragerii bunurilor trebuie calificată conform art. art. 190, 361 Cod penal.

Instanța de apel a constatat, că acțiunile inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu întrunesc latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, cu agravantele prevăzute la alin. (2) lit. b), d) al acestui articol, „săvârșite de două sau mai multe persoane”, „soldate cu daune în proporții mai intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”, exprimată prin confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false – certificatul nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462762 din 20.06.2001, întocmite din numele Agenției de Privatizare, în care s-au introdus date vădit false, ce nu corespund realității privitor la faptul că, Traistar Nicolae este unicul participant la privatizarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, după care Șochichiu Sergiu a anexat certificatul fals cu nr. 048345 din 12.07.2007 la cererea întocmită din numele lui Traistar Nicolae către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, după care a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685 din 12.10.2001 dintre Traistar Nicolae și Șochichiu Sergiu, și respectiv, contractul de vânzare-cumpărare cu nr. 8468 din 02.11.2001 încheiat între Șochichiu Sergiu și Drebot Tamara.

Instanța de apel a considerat, că la realizarea laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au avut rolul de autor și organizator, prevăzute de art. 42 alin. (2), (3) Cod penal, au acționat de comun acord, conform planului bine chibzuit, întocmit de Lipcanu Tatiana și sub conducerea acesteia, împărțindu-și rolurile au organizat și confecționat două certificate false cu nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462762 din 20.06.2001 întocmite din numele Agenției de Privatizare. Ulterior, Lipcanu Tatiana i-a transmis lui Șochichiu Sergiu certificatul fals cu nr.048345 din 12.07.2007, pe care Șochichiu Sergiu l-a anexat la cererea întocmită din numele lui Nicolae Traistar către Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, amplasat pe adresa str. Armenească 42/B, după care Traistar Nicolae împreună cu Șochichiu Sergiu și Lipcanu Tatiana s-au prezentat la Biroul notarului „Florea Adelina”, unde au autentificat contractul de vânzare-cumpărare nr. 4685, în urma căruia Șochichiu Sergiu a devenit ilegal proprietar unic a imobilului în cauză în schimbul sumei de 4600 dolari SUA.

În același timp, pentru a-și duce până la capăt intențiile sale îndreptate la obținerea profitului ilegal, în baza planului său criminal, Lipcanu Tatiana, acționând în continuare în comun acord cu Șochichiu Sergiu, prin intermediul ziarului „Makler” au plasat un anunț cu privire la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În scurt timp, prin intermediul ziarului „Makler”, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au făcut cunoștință cu Drebot Tamara, care se afla în căutarea procurării unui apartament pentru fiica sa, care nu cunoștea și nu avea nici o bănuială despre intențiile ilegale ale ultimilor, a dat consimțământul și a procurat apartamentul la prețul de 6000 dolari SUA și a achitat datoriile comunale pe apartament în sumă de 500 dolari SUA.

Pentru a fi mai convingători, prin înșelăciune și abuz de încredere și ca Drebot Tamara să nu se răzgândească de a procura ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, la 02.11.2001 la îndrumarea lui Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu împreună cu Drebot Tamara s-au deplasat la Judecătoria Centru,

mun. Chișinău, unde ultimul a înaintat acțiunea împotriva lui Traistar Nicolai și Traistar Natalia privind retragerea vizei de reședință a ultimilor din apartamentul procurat recent, la care judecătoarea Catană Angela a confirmat faptul despre retragerea vizei de reședință a foștilor locatari Traistar Nicolae și Traistar Natalia, iar mai apoi, s-au prezentat la Biroul notarului „Isiumbeli Elena”, amplasat pe adresa str. Decebal 64, ap. 3, mun. Chișinău, unde a fost autentificat contractul de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, înregistrat cu nr. 8468 la prețul total de 6500 dolari SUA, suma ce la momentul săvârșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituia 83597 lei, bani care au fost transmiși, primiți și însușiți de Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu.

În ceea ce privește apelul părții vătămate Prijilevscaia Tamara instanța de apel l-a considerat întemeiat.

Cu referire la argumentele primei instanțe privitor la faptul că, acuzarea de stat a încălcat dreptul inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu de a fi informat în mod amănunțit asupra naturii și cauzei aduse împotriva sa, prevăzut de art. 6 § 3, lit. a) din CțEDO.

Făcând referire la prevederile art. 6 § 3 lit. a) din CțEDO, instanța de apel a conchis, că prima instanță a indicat, că din învinuirea înaintată inculpaților, nu reiese clar ce anume au săvârșit inculpații: au însușit de la partea vătămată suma de 6500 dolari SUA, suma ce la momentul săvârșirii infracțiunii conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei constituia 83597 lei sau au privat-o ilegal de dreptul de proprietate asupra ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu 26, mun. Chișinău, așa cum este indicat în rechizitoriu și în ordonanța de punere sub învinuire: „lipsind-o de proprietate, care conform art. 46 din Constituția R. Moldova, este garantată, mai mult, la începutul învinuirii se menționează precum că, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au săvârșit fapte care s-au soldat cu daune materiale și morale în proporții deosebit de mari părții vătămate, însă la sfârșitul ordonanței de punere sub învinuire procurorul indică că, Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi: „Autorul și organizatorul escrocheriei, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșite de două sau mai multe persoane, în proporții mari”.

Instanța de apel, analizând jurisprudența CEDO în ceea ce privește dreptul de a fi informat despre cauza și natura acuzării, atât criteriile generale invocate de CEDO, cât și criteriile particulare ce reies din esența speței supusă examinării în fața Curții, instanța de apel a constatat, că în speță, nu poate fi constatată o încălcare a dreptului inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu privind dreptul de a fi informat despre cauza și natura acuzării, iar în acest sens, instanța de apel a indicat că, prin ordonanța de punere sub învinuire din 17 ianuarie 2012 emisă în privința inculpatei Lipcanu Tatiana și ordonanța de punere sub învinuire din 23 ianuarie 2012 emisă în privința inculpatului Șochichiu Sergiu, în baza criteriilor definite de CEDO se atestă că, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au fost informați într-o manieră detaliată asupra cauzei acuzației, adică a faptelor materiale care sunt puse în sarcina lor, respectiv, organul de urmărire penală a inclus în ordonanțele de punere sub învinuire toate capetele de învinuire, toate faptele imputate inculpaților, aceleași care au fost incluse în rechizitoriu, iar ulterior, atât în cadrul ședinței de judecată în

prima instanță, cât și în instanța de apel, acuzarea de stat nu a invocat și nu a modificat contextul factologic imputat inculpaților, or, instanța de apel constată că, în cauza Mattocia contra Italiei, CEDO a constatat că, pe parcursul judecării, versiunea acuzatorilor asupra stării de fapt, anume asupra locului și a momentului săvârșirii faptei s-a modificat de mai multe ori, fără ca reclamantului să i se fi comunicat acest fapt în avans pentru a-și pregăti o apărare adecvată.

La fel, instanța de apel a constatat, în actele de învinuire înaintate inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu (ordonanțele de punere sub învinuire) a fost respectat și cel de-al doilea criteriu invocat de CEDO la respectarea art. 6 § 3, lit. a) din CțEDO, și anume, în ceea ce privește natura acuzației, adică calificarea juridică a faptelor. Astfel, instanța de apel a constatat că, prin ordonanțele de punere sub învinuire, organul de urmărire penală a încadrat juridic acțiunile inculpaților și le-a prezentat acestora într-o manieră detaliată, cu trimiterea exactă la normele penale care au fost încălcate, și anume art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4), 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, încadrare juridică care a fost susținută de către acuzarea de stat atât în prima instanță, cât și în instanța de apel.

În ansamblu, instanța de apel a apreciat că, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au dispus de elemente suficiente pentru a înțelege în întregime acuzația îndreptată împotriva lor.

Instanța de apel a constatat, că argumentele primei instanțe aduse în susținerea faptului, că acuzarea de stat a încălcat prevederile art. 6 § 3 lit. a) din Convenție nu se referă nici la faptul că, acuzarea înaintată nu a fost redată într-o manieră detaliată asupra cauzei acuzației, adică a faptelor materiale și nici asupra naturii acuzației, adică calificarea juridică a faptelor, dar prima instanță a relevat aspectul ce ține dacă, inculpații au sustras suma de 6500 dolari sau a privat-o ilegal de dreptul de proprietate asupra apartamentului amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău.

În acest context, instanța de apel a considerat, că această chestiune nu poate constitui o încălcare a dreptului de a fi informat în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzației, ori, prima instanță urma să țină cont de ansamblul acțiunilor infracționale imputate inculpaților, respectiv, faptul că, inculpata Lipcanu Tatiana, în comun acord cu Șochichiu Sergiu, sub conducerea primei, intenționat și prin abuz de încredere, au falsificat acte oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligațiuni, prezentate la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, Biroul notarului „Florea Adelina”, Judecătoria Centru, prin ce au creat iluzii privind faptul că, Șochichiu Sergiu este proprietar „legitim” al ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, care ulterior a fost procurat de cumpărătorul de bună-credință Drebot Tamara, iar prin aceste acțiuni, inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu au obținut un profit ilegal, prin ce i-au provocat părții vătămate un prejudiciu material în proporții mari, lipsind-o de dreptul de proprietate.

Astfel, prima instanță urma să țină cont de faptul că, „însușirea ilegală a sumei de 6500 dolari SUA” și „privarea de dreptul de proprietate” sunt într-o relație continuă, ori, prin încheierea contractului de vânzare-cumpărare cu partea vătămată Drebot Tamara inculpații au însușit ilegal suma de 6500 dolari SUA, or, ca urmare a faptului că, Șochichiu Sergiu nu este proprietar legal al ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, partea vătămată nu avea posibilitate să dobândească dreptul de proprietate asupra bunului imobil, deși era cumpărător de bună-credință,

astfel încât acțiunile infracționale ale inculpaților au afectat și dreptul de proprietate al părții vătămate.

Instanța de apel a considerat necesar de a semnaliza faptul, că motivarea primei instanțe expusă în sentință în ceea ce privește constatarea faptului că, acțiunile inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4), 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, nu constituie altceva decât o preluare directă a dezbaterilor apărătorului inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, avocatului Oancea Iurie.

Astfel, instanța de apel a semnalizat faptul, că prima instanță urma să indice acele argumente sau motive proprii ale instanței de judecată care stau la baza acceptării și reținerii argumentelor avocatului Oancea Iurie, or, prima instanță a preluat în totalitate aceste argumente ca fiind constatate, fără a purcede la o verificare a temeiniciei acestor argumente.

O astfel de motivare a unei sentințe de achitare nu poate corespunde art. 6 din CțEDO.

La compartimentul individualizării pedepsei, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Instanța de apel, **referitor la acțiunea civilă** înaintată de partea vătămată Prijilevscaia (Drebot) Tamara și cu trimitere la prevederile art. art. 219, 221, 225 Cod de procedură penală, a constatat, că din informația anexată la materialele cauzei penale (f.d. 168-171, vol. VI) se atestă, că costul mediu al apartamentelor în euro în mun. Chișinău, sect. Botanica cu 2 odăi este de 42250 euro.

În acțiunea civilă înaintată de partea vătămată se atestă, că după procurarea apartamentului nr. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău a fost procurată, schimbată și instalată ușa metalică de la intrare în sumă de 400 euro, a fost procurată și instalată tehnica sanitară care lipsea în sumă de 100 euro, au fost procurate și instalate pervazuri, plintele, care lipseau, au fost curățați și îndreptați pereții, procurate și lipite tapete și remunerați muncitorii în sumă totală de 3000 euro, a fost procurată și instalată coloana de gaz în sumă de 100 euro, a fost procurat și instalat contor de gaz în sumă de 850 lei, au fost procurate, schimbate și instalate țevi de apă și tehnică sanitară în sumă de 300 euro.

Deci, ținând cont de prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel constatând faptul, că partea vătămată a solicitat încasarea de la inculpații Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu și Traistar Nicolae a prejudiciul material în sumă totală de 46150 euro și 6877,29 lei, cu titlu de cheltuieli pentru achitarea serviciilor comunale, însă la materialele cauzei nu au fost anexate suficiente acte confirmative care să certifice suma prejudiciului material solicitat de partea vătămată, inclusiv cheltuielile de reparație a apartamentului, cheltuielile pentru achitarea serviciilor comunale, respectiv, în acest sens urmează a fi administrate probe suplimentare.

Astfel, în vederea excluderii tergiversării examinării cauzei penale, dat fiind necesitatea administrării de noi probe, instanța de apel a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile înaintată de partea vătămată, urmînd ca cuantumul despăgubirilor să fie soluționat de către instanța civilă, în ordinea procedurii civile.

Ce privește pretenția părții vătămate Prijilevscaia (Drebot) Tamara privind încasarea în mod solidar de la Lipcanu Tatiana, Șochichiu Sergiu și Traistar Nicolae a

prejudiciului moral în sumă de 42250 euro, instanța de apel a considerat pretenția respectivă întemeiată, pasibilă admiterii parțiale, cu specificarea chestiunii, că suma prejudiciului moral urmează a fi încasată, în mod solidar de la inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, iar din motiv, că în privința inculpatului Traistar Nicolae, procesul penal a fost suspendat și nu a fost pronunțată o sentință de achitare sau de condamnare, suma prejudiciului moral nu va fi încasată și din contul lui Traistar Nicolae.

Astfel, avînd în vedere dispozițiile art. art. 1422, 1423 Cod civil, inclusiv pct. 25 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova nr. 9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, instanța de apel a reținut, că nu se poate stabili un preț pentru suferințele morale produse acesteia, ca urmare a privării ilegale de dreptul de proprietate, proclamat de art. 1 Protocol 1 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale*).

Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional).

Astfel, instanța de apel a menționat, că suferințele psihice suportate nu pot fi cuantificate, orice sumă de bani nu poate duce la refacerea integrală a stării atît fizice cît și psihice a părții vătămate, ori, quantumul prejudiciului moral nu poate constitui un prilej de îmbogățire fără just temei pentru partea vătămată în dauna inculpatului.

În consecință, instanța de apel a constatat, că acțiunile infraționale ale inculpaților au adus atingere dreptului de proprietate a părții vătămate Prijilevscaia (Drebot) Tamara, acțiuni infraționale care au fost de natură să provoace părții vătămate suferințe atît fizice, cît și psihice, respectiv, luînd în calcul cele trăite de partea vătămată, suma solicitată de partea vătămată 42250 euro, cu titlu de prejudiciu moral este excesiv de mare, astfel instanța de apel a apreciat, că suma de 30000 lei, cu titlu de despăgubire morală va reprezenta o justă și echitabilă satisfacție a prejudiciului moral suferit de partea vătămată Prijilevscaia (Drebot) Tamara.

În rest, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

5. Avocatul Oancea Iurie în numele inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 15) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea sentinței fără modificări.

În susținerea recursului apărarea a invocat, că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infrațiunii de sustragere, soluție corect reținută de către prima instanță, ori, în cazul deferit judecării, apărarea consideră evidentă prezența relațiilor civile, lipsind cu desăvîrșire elementul de bază al infrațiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) Cod penal, și anume scopul cupidant (în schimbul sumei achitate 6500 dolari SUA, pentru apartament, partea vătămată a primit ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău).

În susținerea apărării, recurentul a menționat și despre decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2004, potrivit căreia cauza a fost judecată

definitiv ca fiind una cu caracter civil și drept urmare contractele în cauză de vânzare-cumpărare fiind declarate nule, cu întoarcerea părților la poziție inițială.

În speță, existența contractelor de înstrăinare a ap.41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun.Chișinău, confirmă existența unui drept cu caracter civil și aceste înscrisuri, fiind probe în cauza penală, garantau în mod real dreptul părții vătămate de a pretinde despăgubiri, formulând o acțiune civilă într-o instanță civilă de drept comun în baza normelor dreptului civil: art. 50 Cod civil (red. 1964), art. art. 218, 219, 227, 228 Cod civil.

Deci, soluționarea litigiului cu privire la legalitatea vânzării-cumpărării ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, conform legislației naționale de către o instanță civilă, în cadrul căruia Șochichiu Sergiu a fost obligat să întoarcă lui Drebot Tamara suma de 6000 dolari SUA, confirmă faptul că nu era necesar de a porni urmărirea penală pe faptul pretinsei dobândiri ilicite a sumei de bani menționate de la Drebot Tamara.

În același context, apărarea a adăugat, că la faza inițială a urmăririi penale, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a emis încheierea din 15.05.2006 (f.d. 34, vol. III), în baza căreia a respins demersul procurorului privind autorizarea efectuării ridicării de la Biroul notarial „Florea Adelina” a documentelor privind vânzarea-cumpărarea ap.41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun.Chișinău, invocând drept temei că în privința legalității tranzacției de vânzare-cumpărare a apartamentului în litigiu este adoptată o decizie definitivă, prin care s-a dispus restituirea mijloacelor valutare părții vătămate Drebot Tamara în sumă de 6000 dolari SUA.

La fel, apărarea și-a exprimat dezacordul și în privința admiterii în principiu a acțiunii civile în partea prejudiciului material, inclusiv încasarea cheltuielilor pentru achitarea serviciilor comunale, invocând că în favoarea părții vătămate pe lângă faptul, că este proprietara apartamentului în litigiu au fost neîntemeiat admise și încasate sumele 46150 euro cu titlu de prejudiciu material, 6877,29 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea serviciilor comunale, astfel, în viziunea apărării nu inculpații Lipcanu Tatiana și Șochiciu Sergiu sunt vinovați de sustragere dar partea vătămată se face vinovată de șantaj în privința primilor, dat fiind faptul că a fost despăgubită greșit.

În continuare, apărarea a invocat, că situația juridică creată la moment a fost provocată datorită pasivității părții vătămate Drebot Tamara fiind proprietara apartamentului în cauză urma, însă nu a contestat decizia Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 24.11.2004, prin care în opinia apărării au fost ilegal recunoscute nule contractele de vânzare cumpărare, încheiate între inculpați și partea vătămată, cu aducerea părților la poziția inițială, deoarece nu era viciată voința cet. Traistar Nicolae, în ceea ce ține de vânzarea jumătății apartamentului în cauză, care în exclusivitate îi aparține ultimului cu drept de proprietate, deci, reieșind din cele menționate supra, apărarea susține, că chiar dacă a fost incriminată sustragerea de către inculpați a bunurilor părții vătămate Drebot Tamara, aceasta urma să se încadreze maximum în suma de 3250 dolari SUA, iar suma prejudiciului material încasat, urma să nu depășească 23075 euro.

Totodată, apărarea făcând referire la prevederile art. art. 24, 26 alin. (3), 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, inclusiv la pct. 14.5 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor

penale în ordine de apel”, a menționat, că după o sentință de achitare, instanța de apel în afară de inculpați și martorul Ursu Vasiliu urma să purceadă și la audierea părții vătămate cât și a martorilor Costăș Sergiu, Ispari Natalia la declarațiile cărora au făcut referire în apelurile sale, atât procurorul cât și partea vătămată, considerînd că anume aceste depoziții sunt esențiale întru confirmarea vinovăției inculpaților și în baza acestor declarații a pronunțat hotărârea de condamnare instanța de apel, mai mult, sarcina probațiunii urma să-i revină părții acuzării.

Sub aspectul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, apărarea a specificat, că partea descriptivă a deciziei instanței de apel contrazice dispozitivul acesteia, și anume, instanța de apel greșit a condamnat inculpații pentru o singură faptă de 2 ori, invocînd în partea motivatoare că ultimii au prejudiciat partea vătămată în proporții deosebit de mari, iar în dispozitiv condamnă inculpații în baza art. 190 alin. (4) Cod penal (*escrocherie în proporții mari*), mai mult, instanța de apel în partea motivatoare, la compartimentul individualizării pedepsei face referire la numele unor inculpați care nu au tangență cu speța respectivă (*Ceban Gh., Ciobanu V., Ceban I.*), iar în dispozitiv aplică pedeapsa inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochiciu Sergiu.

Sub aspectul aceleiași norme de drept invocate supra, apărarea a enunțat, că instanța de apel la pronunțarea deciziei, a admis și o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, care se explică prin faptul, că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, anexat la materialele cauzei, în calitate de proprietar al ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, figurează în prezent cet. Drebot Tamara, iar instanța de apel ignorînd proba menționată, nu s-a expus asupra înscrisului prezentat de către inculpați în vederea confirmării nevinovăției acestora, mai mult, instanța de apel, fără ca să constate, greșit a indicat în decizia contestată faptul, că suma achitată de partea vătămată pentru procurarea apartamentului în cauză 6500 dolari SUA, a fost restituită părții vătămate Drebot Tamara, aceasta deoarece partea vătămată de fapt nu a achitat suma nominalizată de către instanța de apel 6500 dolari SUA, dar suma de 6000 dolari SUA, ori, 500 dolari SUA au fost achitați pentru stingerea datoriilor pentru serviciile comunale, iar prin urmare inculpații nu puteau să însușească banii care nu le-au fost transmiși, mai mult, instanța de apel a ignorat și nu s-a expus pe marginea probelor care confirmă faptul, că începînd cu anul 2004 și pînă în prezent partea vătămată nu a ridicat titlul executoriu eliberat pe numele ei, pentru a primi înapoi suma de 6000 dolari SUA, care a fost achitată pentru apartamentul menționat.

În contextul abordat supra, apărarea a evidențiat, că instanța de apel nu a combătut concluzia primei instanțe cu privire la încălcarea de către organul de urmărire penală a prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, și anume, că în pofida faptului că toate tranzacțiile de vânzare-cumpărare a ap. 41, amplasat pe adresa, str. Titulescu, 26, mun. Chișinău au fost anulate la solicitarea cet. Traistar Natalia și la solicitarea ultimei a fost evacuată cet. Drebot Tamara din acest apartament, organul de urmărire penală nu a întreprins toate măsurile legale pentru audierea ei în cadrul prezentei cauze penale, inclusiv privind circumstanțele încheierii tranzacțiilor anulate, precum și scopul care a fost urmărit la înaintarea acțiunii de anulare a tranzacțiilor nominalizate supra, după ce a primit banii pentru acest apartament de la Traistar Nicolae, astfel, cet. Traistar Natalia nu a fost dată în căutare

pentru neprezentarea în fața organului de urmărire penală și în privința acesteia nu a fost pornită urmărirea penală pentru eschivarea de la depunerea declarațiilor conform art. 313 Cod de procedură penală, mai mult, ultima a reușit să fie inclusă în fișa locuinței a acestui apartament în calitate de proprietar, deși la moment conform datelor OCT Chișinău, în calitate de proprietar figurează partea vătămată Drebot Tamara.

În materialele cauzei penale se conțin declarațiile cet. Costăș Sergiu (f.d.185-186, vol.VI), care fiind audiat în calitate de martor a recunoscut că el a participat în anul 2001, la vânzarea ap. 41, amplasat pe adresa, str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, a căruia proprietar la acel moment era cet. Traistar Nicolae și potrivit declarațiilor martorului menționat, el personal a ridicat de la organele de stat documentele necesare înstrăinării apartamentului, ori, organul de urmărire penală, pornind urmărirea penală în baza lit. b), d) alin. (2) art. 361 Cod penal, pe faptul falsificării a două certificate nr. 048345 din 12.07.2001 și nr. 462772 din 20.06.2011, nu a ridicat mostrele scrisului cet. Costăș Sergiu pentru a verifica dacă certificatele menționate au fost sau nu falsificate de către ultimul.

Apărarea, la fel, a supus criticii și modalitatea de apreciere a probelor, invocând că instanța de apel, nu a dat apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate, din care rezultă, că anume cet. Traistar Nicolae a falsificat certificatele privind privatizarea apartamentului nominalizat, ori, depozițiile ultimului nu au fost reflectate integral în decizia contestată, ceea ce confirmă faptul că instanța de apel a denaturat aceste declarații.

La fel, apărarea cu trimitere la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a invocat dezacordul și în privința soluției instanței de apel, care a pus la baza deciziei de condamnare anume declarațiile martorului Costăș Sergiu date la faza de urmărire penală, ignorând declarațiile acestui martor la etapa cercetării judecătorești, lăsând fără argumentare faptul că martorul dat a explicat, că divergențele între declarațiile vizate se datorează faptului, că procesul-verbal întocmit de către ofițerul de urmărire penală nu era citeț, fiind semnat fără a pătrunde în esență.

Ce ține de declarațiile martorului Ursu Vasiliu, apărarea la fel a menționat, că instanța de apel nu a ținut cont, că acesta a declarat că există un registru special în care sunt înregistrate certificatele eliberate de către Departamentul Privatizării și el a depus la organul de urmărire penală mostrele semnăturii și scrisului pentru efectuarea expertizelor în cadrul dosarului penal și la acest segment, apărarea a invocat că în materialele cauzei penale lipsesc mostrele scrisului cet. Ursu Vasiliu, iar rapoartele de expertiză au fost întocmite fără mostrele scrisului acestui martor, mai mult, în materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar confirma faptul că organul de urmărire penală a examinat registrele interne ale Departamentului Privatizării, pentru a verifica dacă această instituție a eliberat sau nu certificatele menționate, ori, martorul Ispari Natalia a confirmat faptul, că ap. 41, amplasat pe adresa str. Titulescu, 26, mun. Chișinău a fost procurat de către Șochichiu Sergiu pentru ea, în timpul în care a fost gravidă, însă, când a aflat că în acest apartament a trăit o persoană bolnavă de tuberculoză ea a spus lui Șochichiu Sergiu că nu va trăi în acest apartament și ca urmare ei au decis să înstrăineze apartamentul dat.

Tot aici, apărarea a menționat, că atît partea vătămată Drebot Tatiana cît și inculpatul Șochichiu Sergiu, nu au declarat că inculpata Lipcanu Tatiana a luat parte

sau participat la vânzare-cumpărare apartamentului menționat, mai mult, inclusiv și proprietarul inițial al bunului imobil menționat, Traistar Nicolae, nu a declarat că o cunoaște pe cet. Lipcanu Tatiana sau că ultima a pregătit careva documente necesare vânzării-cumpărării apartamentului nominalizat și prin urmare, de către organul de urmărire penală nu au fost acumulate probe ce ar confirma faptul că inculpații Lipcanu Tatiana sau Șochichiu Sergiu au urmărit scopul de a dobândi ilicit sau că au dobândit ilicit prin înșelăciune și abuz de încredere bunuri de la partea vătămată Drebot Tamara.

Cu referire la concluziile din raportul de expertiză nr. 1751/2008 din 07 iulie 2010, „*inscripțiile manuscrise în rubricile „nr” și „La nr. din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a RM, au fost executate probabil de către Lipcanu Tatiana, și că semnăturile de la rubrica „Exec.V. Ursu” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001 au fost executate, probabil, de către Lipcanu Tatiana*”, recurentul a specificat, că acestea sunt absolut neîntemeiate, deoarece fără aplicarea unor utilaje speciale se observă clar, că există o diferență foarte mare între cifrele și literele care sunt reflectate în certificatele nr. 462772 și nr. 048345, care au constituit obiectul expertizei și cifrele și literele din mostrele de comparație a cet. Lipcanu Tatiana, mai mult, apărarea a considerat, că experții au ajuns la concluzii incorecte, deoarece ultimii din careva motive necunoscute, nu au folosit mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana din anul 2001, care se conțin în documentele ce au fost întocmite de către ultima în anul 2001 și care au fost puse la dispoziția experților de către organul de urmărire penală.

Ambele certificate, care au constituit obiectul expertizei au fost întocmite în anul 2001, ca urmare, experții pentru a răspunde corect și întemeiat la întrebările reflectate în ordonanța de numire a expertizei urmau să compare scrisul ce se conține în certificatele menționate întocmite în anul 2001 de către Agenția teritorială a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, cu mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana, ce se conțin în documentele care au fost întocmite de către aceasta în anul 2001 și care au fost puse la dispoziția experților și nicidecum cu mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana din anii 2007, 2008 sau 2010.

Asupra faptului, că la efectuarea expertizei nu au fost luate în considerație mostrele scrisului cet. Lipcanu Tatiana din perioada anului când a fost săvârșită infracțiunea se menționează și în procesele-verbale de comunicare a raportului de expertiză (f.d.28-29,44-45, vol. XII, cât și în cererile avocatului de numire a unei contraexpertize (f.d.55-56 vol. XII).

Tot la acest segment, apărarea a menționat, că rapoartele de expertiză nu sunt obiective, deoarece sarcina experților a fost de a compara scrisul din certificate cu mostrele semnăturilor prezentate ca fiind executate de Lipcanu Tatiana și prin urmare, obiectul expertizei este de comparare, dacă sunt identice, sau dacă au fost executate inscripțiile manuscrise de aceeași persoană în certificate și mostrele experimentale.

Expertul nu poate face concluzia, că inscripțiile manuscrise în rubricile „nr” și „La nr.din” din certificatele nr. 462772 din 20.06.2001 și nr. 048345 din 12.07.2001, eliberate din numele Agenției teritoriale a mun. Chișinău a Departamentului Privatizării a R. Moldova, au fost executate probabil de către Lipcanu Tatiana, și că semnăturile de la rubrica „Exec. V. Ursu” din certificatele nr.462772 din 20.06.2001

și nr.048345 din 12.07.2001 au fost executate probabil, de către Lipcanu Tatiana, pentru că el nu a fost martor la întocmirea certificatelor și nici la întocmirea mostrelor, ori, o astfel de concluzie, în viziunea recurentului, o poate face doar instanța pe baza mai multor probe și prin urmare, experții au ieșit din limitele competenței, deoarece au făcut o concluzie, care nu ține de competența lor și care nici nu putea fi făcută, ori, de fapt ei doar puteau să răspundă dacă sunt identice mostrele scrisului prezentat lor cu scrisul care se conține în certificatele menționate și dacă au fost făcute de una și aceeași persoană, fără a o nominaliza, pentru că ei nu pot categoric să spună, dacă Lipcanu Tatiana a executat semnăturile.

Aceasta este concluzie juridică și constatarea faptului, care putea fi făcut în exclusivitate doar de către instanță, pe marginea mai multor probe coraborate între ele și anume ca urmare a interpretărilor și depășirii atribuțiilor experților, instanța a fost dusă în eroare și eronat a luat în considerație rapoartele de expertiză menționate.

Recurentul a generalizat, că concluziile experților reflectate în rapoartele de expertiză în cauză poartă un caracter contradictoriu, mai mult, în baza ordonanței procurorului Baciu Oleg din 14.06.2010, ultimul a constatat, că raportul de expertiză nr. 1302-1303/CNES/-196/CGP/ din 28 mai 2010 nu este clar și complet și ca urmare ultimul a dispus efectuarea unei contraexpertize.

6. Asupra recursului declarat de apărare a depus referință procurorul, solicitând respingerea acestuia, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în preîntâmpinarea și înlăturarea erorilor în domeniul justiției, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator al erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Colegiul penal constată, că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

În primul rând, Colegiul penal lărgit atenționează asupra respectării prevederilor art. 1 alin. (3) Cod de procedură penală, care, referitor la scopul procesului penal, stipulează că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

Instanța de judecată înfăptuiește, în numele legii, justiția (art. 25 Cod de procedură penală) și nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii (art. 24 Cod de procedură penală).

Conform art. 53 Cod de procedură penală, procurorului îi revine atribuția de a prezenta în ședința de judecată probele acuzării.

În speța dată, prima instanță a pronunțat soluția de achitare a inculpaților, iar instanța de apel a judecat apelurile acuzatorului de stat și a părții vătămate, declarate împotriva sentinței de achitare.

Potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, **sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat**, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului, inclusiv prezentarea și audierea martorilor, această obligație îi revine „...celor care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat...” (*hotărârea CEDO Dan c. Moldovei din 05 iulie 2011*).

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. art. 24, 26 Cod de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, **după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță**, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată **anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului** în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. art. 24, 26 Cod de procedură penală, lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din CțEDO.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Deci, instanța de apel adoptând soluția de admitere a apelului declarat de procuror cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare după o sentință de achitare, și-a motivat decizia adoptată, inclusiv pe declarațiile acuzatorilor ale martorilor Ispari Natalia și Costaș Sergiu (f.d. 127, vol. XIV), la care de altfel a făcut referire procurorul în apelul declarat (f.d. 208-209, vol. 13), acești martor nu au fost audiați cu respectarea principiului nemijlocirii.

Astfel spus, instanța de apel în descriptivul deciziei sale face referire la declarațiile martorilor Ispari Natalia și Costaș Sergiu care în opinia instanței de apel confirmă vinovăția lui Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În al doilea rând, conform pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal relevă, că ajungând la concluzia casării sentinței de achitare a primei instanțe, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei cu toate că a făcut referire la doctrina juridică națională, și anume a specificat că *latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă, de asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate* (f.d. 119, vol. XIV), a constatat ca fiind dovedită fapta inculpaților Șochichiu Sergiu și Lipcanu Tatiana de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, însă fără a preciza **intenția** concretă a inculpaților de însușire a ap. 41, amplasat pe adresa, str. Titulescu, 26, mun. Chișinău, și anume asupra cărei cote părți din apartamentul vizat a fost îndreptată intenția inculpaților, în situația în care Traistar Nicolae în speța dedusă judecării are calitate de inculpat și în privința acestuia cauza penală a fost suspendată, mai mult, Colegiul penal amintește că, apartamentul vizat, după cum a constatat și instanța de apel, aparținea cu drept de proprietate lui Traistar Nicolae ½ cotă-parte și fiicei acestuia, Traistar (Dahleke) Natalia ½ cotă-parte.

În al treilea rând, conform pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal lărgit enunță că, din textul deciziei instanței de apel rezultă date eronate cu privire la numărul și data eliberării certificatului eliberat de Departamentul Privatizării a Agenției Teritoriale a mun. Chișinău și anume în partea descriptivă a deciziei instanța de apel, instanța a făcut referire la certificatul eliberat de către Departamentul Privatizării a Agenției Teritoriale a mun. Chișinău **nr. 462762** din 20.06.2001 și nr.048345 **din 12.07.2007**, pe când la materialele cauzei asemenea înscrisuri lipsesc, or, instanța de apel a introdus greșit în textul deciziei datele documentelor formând o diferență de 6 ani, concluzie care nu corespunde datelor precise ale probelor (f.d. 155, 156, vol. VI).

Astfel, Colegiul penal relevă, că având în vedere specificul discrepanței între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel adoptând decizia de condamnare a comis o eroare gravă de fapt, menționată supra și circumscrisă în pct. 11¹⁾ art. 6 Cod de procedură penală, care raportată la prevederile art. 30 Cod penal, crează impresia precum că infracțiunea a fost prelungită, săvârșită în perioada anilor 2001-2007, iar prescripția tragerii la răspundere penală în cazul dat, începe să curgă din anul 2007.

În al patrulea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct 6) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul în care motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, eroare de drept care la fel a fost comisă de către instanța de apel, și anume că

în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, în textul constatator, acțiunile inculpaților au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, specific fiind semnul calificativ „*proporții deosebit de mari*”, pe când în dispozitivul deciziei, instanța de apel a recunoscut inculpații Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. (4) Cod penal, infracțiune care se axează pe indicele calificativ „*proporții mari*”.

În ordinea de idei configurată supra (*al doilea, al treilea și al patrulea rând*), Colegiul penal relevă că, erorile de drept circumscrise cazurilor de casare urmează să fie înlăturate la rejudecarea cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori generează neclarități la compartimentul constatării faptei în baza datelor precisele ale probelor, încadrării juridice a acțiunilor inculpaților, precum și la stabilirea gravității infracțiunii incriminate acestora, or, clarificând segmentele descrise supra la rejudecarea cauzei, instanța de apel ar avea și posibilitatea calculării corecte a prescripției tragerii la răspundere penală, situație descrisă de către Colegiu în cele ce urmează.

În al cincilea rând, Colegiul penal lărgit, cu trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 27.05.2014 „Pentru controlul constituționalității Art. II al Legii nr. 56 din 04.04.2014 pentru completarea art. 60 din Codul penal al R. Moldova (prescripția tragerii la răspundere penală)”, din care rezultă că, efectul retroactiv al legii penale se răsfrânge inclusiv și asupra prescripției tragerii la răspundere penală, conchide că, instanța de apel, pentru o concluzie corectă, înlăturând erorile enunțate supra, stabilind momentul săvârșirii infracțiunii, urmează să discute și chestiunea dacă nu a intervenit termenul prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 46 Cod penal (red. 1961), inclusiv și sub aspectul suspendării prescripției, în cazurile în care persoana care a săvârșit infracțiunea, se sustrage de la anchetă sau judecată.

Or, sancțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, prevede închisoare de la 7 la 10 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de pînă la 5 ani, iar potrivit art. 46 alin. (4) Cod penal (red. 1961), persoana nu poate fi trasă la răspundere penală, dacă au trecut 10 ani din ziua săvârșirii infracțiunii, pentru care poate fi aplicată o pedeapsă mai severă decît pînă la 5 ani.

Aceste împrejurări determină Colegiul penal lărgit să conchidă asupra necesității admiterii recursului ordinar, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel, de către aceeași instanță, în alt complet de judecători, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și de practica relevantă a CțEDO, să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelurile declarate de procuror și

partea vătămată, inclusiv și la argumentele apărării din recurs, să propună procurorului să-și onoreze obligațiunile procedurale.

Se menționează că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța care va judeca apelul, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Dat fiind că, unicul temei legal pentru deținerea în arest a inculpaților Lipcanu Tatiana și Șochichiu Sergiu - executarea pedepsei închisorii, va înceta de drept odată cu casarea deciziei de condamnare contestate, aceștia revenind la statutul de inculpați achitați, ei urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar, declarat de avocatul Oancea Iurie în numele inculpaților, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2015, în cauza penală privindu-i pe *Lipcanu Tatiana Petru* și *Șochichiu Sergiu Nicolae* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Lipcanu Tatiana Petru și *Șochichiu Sergiu Nicolae* urmează a fi eliberați din penitenciar, dacă în privința acestora nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 02 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș